

შპს „თეგეტა თრაქ ენდ ბას“

2021 წლის კონსოლიდირებული ფინანსური
ანგარიშგება

*2021 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნასთან ერთად*

სარჩევი

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება

ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებული ანგარიშგება	4
მოგება-ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის კონსოლიდირებული ანგარიშგება	5
კაპიტალის ცვლილებების კონსოლიდირებული ანგარიშგება	6
ფულადი ნაკადების კონსოლიდირებული ანგარიშგება	7

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

1. შპს „თეგეტა თრაქ ენდ ბას“	8
2. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა	8
3. ცვლილებები სააღრიცხვო პოლიტიკებში და განმარტებით შენიშვნებში	23
4. ახალი სტანდარტები და ინტერპრეტაციები, რომლებიც გამოიცა, მაგრამ ჯერ ძალაში არ შესულა	23
5. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები	24
6. ძირითადი საშუალებები	26
7. გამოყენების უფლების მქონე აქტივები და საიჯარო ვალდებულებები	27
8. სასაქონლო-მატერიალური მარაგები	28
9. გაცემული სესხები	29
10. სავაჭრო დებიტორული დავალიანებები	29
11. ფულადი სახსრები	30
12. ნასესხები სახსრები	31
13. სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანებები	32
14. შემოსავალი მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან	32
15. გაყიდული პროდუქციის თვითღირებულება	33
16. საერთო და ადმინისტრაციული ხარჯები	33
17. სხვა საოპერაციო შემოსავალი და ხარჯები	33
18. ფინანსური ხარჯები	34
19. ფინანსური შემოსავალი	34
20. კაპიტალი	34
21. პირობითი ვალდებულებები	35
22. ფინანსური რისკის მართვა	37
23. ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება	40
24. ნაშთები და გარიგებები დაკავშირებულ მხარეებთან	40
25. ანგარიშგების წარდგენის თარიღის შემდგომი მოვლენები	41

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

შპს „თეგეტა თრაქ ენდ ბას“ პარტნიორს და ხელმძღვანელობას

მოსაზრება

ჩავატარეთ შპს „თეგეტა თრაქ ენდ ბასის“ და მისი შვილობილი კომპანიის (შემდგომში „ჯგუფი“) თანდართული კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტი, რომელიც შედგება ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებული ანგარიშგებისგან 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ასევე აღნიშნული თარიღით დამთავრებული წლის სრული შემოსავლის კონსოლიდირებული ანგარიშგებისგან, საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების კონსოლიდირებული ანგარიშგებისგან, ფულადი ნაკადების კონსოლიდირებული ანგარიშგებისგან, და კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნებისგან, მათ შორის მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვისგან.

ჩვენი აზრით, წარმოდგენილი კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, სამართლიანად ასახავს ჯგუფის კონსოლიდირებულ ფინანსურ მდგომარეობას 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, აგრეთვე მისი საქმიანობის კონსოლიდირებულ ფინანსურ შედეგებსა და კონსოლიდირებული ფულადი სახსრების მოძრაობას ამავე თარიღით დასრულებული წლისთვის, ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების („ფასს-ი“) შესაბამისად.

მოსაზრების საფუძველი

აუდიტი წარმართეთ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების („ასს“) შესაბამისად. პასუხისმგებლობა, რომელსაც აღნიშნული სტანდარტები ჩვენთვის ითვალისწინებს, დაწვრილებითა არისა აღწერილი ჩვენი დასკვნის ნაწილში სახელწოდებით „აუდიტორის პასუხისმგებლობა კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე“. ჩვენ ვართ ჯგუფისგან დამოუკიდებლები ბუღალტერთა ეთიკის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭოს (IESBA) „პროფესიონალი ბუღალტრების ეთიკის საერთაშორისო კოდექსის“ (დამოუკიდებლობის საერთაშორისო სტანდარტების ჩათვლით) (IESBA კოდექსი) შესაბამისად, და შესრულებული გვაქვს IESBA კოდექსით გათვალისწინებული სხვა ეთიკური ვალდებულებებიც. გვჯერა, რომ ჩვენ მიერ მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულებები საკმარისი და შესაფერისია ჩვენი მოსაზრების გამოსათქმელად საჭირო საფუძვლის შესაქმნელად.

ჯგუფის 2021 წლის მმართველობით ანგარიშში ასახული სხვა ინფორმაცია

სხვა ინფორმაცია გულისხმობს ჯგუფის 2021 წლის მმართველობით ანგარიშში ასახულ ინფორმაციას, გარდა ფინანსური ანგარიშგებისა და მასზე გაცემული აუდიტორის დასკვნისა. სხვა ინფორმაციაზე პასუხისმგებელია ხელმძღვანელობა. ჯგუფის 2021 წლის მმართველობითი ანგარიში ჩვენთვის ხელმისაწვდომი, სავარაუდოდ, გახდება აუდიტორის წინამდებარე დასკვნის თარიღის შემდეგ.

კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე გამოხატული ჩვენი მოსაზრება არ მოიცავს სხვა ინფორმაციას და მასთან დაკავშირებით ჩვენ არ გამოვთქვამთ რწმუნებას რამე ფორმით კონსოლიდირებულ ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე გამოცემულ ჩვენს დასკვნაში.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტთან დაკავშირებით ჩვენი პასუხისმგებლობაა გავცნოთ ზემოაღნიშნულ სხვა ინფორმაციას, როდესაც ის ჩვენთვის ხელმისაწვდომი გახდება, და განვიხილოთ, არის თუ არა სხვა ინფორმაცია არსებითად შეუსაბამო კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებასთან ან აუდიტის განმავლობაში ჩვენ მიერ მიღებულ ცოდნასთან, ან თუ შეიცავს სხვა არსებით უზუსტობას.

ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობა კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია ამ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და სამართლიან წარდგენაზე ფასს-ის შესაბამისად, ასევე შიდა კონტროლზე, რომელსაც იგი აუცილებლად მიიჩნევს ისეთი კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად, რომელიც არ შეიცავს თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას, ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობაა შეაფასოს, აქვს თუ არა ჯგუფს უნარი, საქმიანობა გააგრძელოს, როგორც ფუნქციონირებადმა საწარმომ, კონკრეტული შემთხვევიდან გამომდინარე, განაცხადოს ფუნქციონირებად საწარმოსთან დაკავშირებული საკითხები და აღრიცხვისას გამოიყენოს ფუნქციონირებადი საწარმოს დაშვება, იმ შემთხვევის გარდა, როდესაც ხელმძღვანელობას განზრახული აქვს ჯგუფის ლიკვიდაცია ან საქმიანობის შეწყვეტა, ან თუ მას არ აქვს რეალური არჩევანი ასე რომ არ მოიქცეს.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე

ჩვენი მიზანია გონივრული რწმუნების მოპოვება იმაზე, კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება მთლიანობაში თავისუფალია თუ არა თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეული არსებითი უზუსტობისგან და აუდიტორის დასკვნის გამოცემა, რომელიც ჩვენს მოსაზრებას შეიცავს. გონივრული რწმუნება არის მაღალი დონის რწმუნება, მაგრამ არა გარანტია იმისა, რომ ასს-ის შესაბამისად ჩატარებული აუდიტი ყოველთვის გამოავლენს არსებით უზუსტობას, ასეთის არსებობის შემთხვევაში. უზუსტობები შეიძლება გამოწვეული იყოს თაღლითობით ან შეცდომით და არსებითად მიიჩნევა მაშინ, თუ არსებობს გონივრული მოლოდინი იმისა, რომ ცალ-ცალკე ან ერთობლივად გავლენას იქონიებენ მომხმარებლების მიერ წინამდებარე კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე დაყრდნობით მიღებულ ეკონომიკურ გადაწყვეტილებებზე.

ასს-ის მიხედვით, აუდიტის ჩატარების პროცესში ჩვენ მივმართავთ პროფესიულ განსჯას და ვინარჩუნებთ პროფესიულ სკეპტიციზმს. ჩვენ ასევე:

- ▶ გამოვავლენთ და ვაფასებთ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეული არსებითი უზუსტობის რისკებს, ვგეგმავთ და ვატარებთ აუდიტორულ პროცედურებს ამ რისკებზე რეაგირების მიზნით და მოვიპოვებთ აუდიტორულ მტკიცებულებას, რომელიც საკმარისი და შესაფერისია აუდიტორული მოსაზრების გამოთქმისთვის საფუძვლის შესაქმნელად. თაღლითობით გამოწვეული არსებითი უზუსტობის რისკი უფრო მაღალია, ვიდრე შეცდომით გამოწვეული რისკი, რადგან თაღლითობა შეიძლება მოიცავდეს საიდუმლო მორიგებას, გაყალბებას, ინფორმაციის განზრახ გამოტოვებას, არასწორი ინფორმაციის წარდგენას ან შიდა კონტროლის უგულებელყოფას.
- ▶ შევისწავლით აუდიტის შესაბამის შიდა კონტროლს, რათა დავგეგმოთ მოცემული კონკრეტული გარემოებების შესაფერისი აუდიტორული პროცედურები და არა იმ მიზნით, რომ მოსაზრება გამოვთქვათ ჯგუფის შიდა კონტროლის ეფექტურობაზე.
- ▶ ვაფასებთ ხელმძღვანელობის მიერ გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკების, ასევე მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებების და შესაბამისი განმარტებითი შენიშვნების მართებულობას.
- ▶ ვაფასებთ, რამდენად მართებულია ხელმძღვანელობის მიერ აღრიცხვისთვის ფუნქციონირებადი საწარმოს დაშვების გამოყენება და, მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებზე დაყრდნობით ვასკვნით, არსებობს თუ არა ისეთ მოვლენებთან ან პირობებთან დაკავშირებული არსებითი განუსაზღვრელობა, რაც შეიძლება მნიშვნელოვანი ეჭვის საფუძველი გახდეს იმასთან მიმართებაში, შეძლებს თუ არა ჯგუფმა გააგრძელოს საქმიანობა, როგორც ფუნქციონირებადმა საწარმომ. თუ დავასკვნით, რომ არსებითი განუსაზღვრელობა არსებობს, ვალდებულები ვართ, აუდიტორის დასკვნაში ყურადღება გავამახვილოთ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების შესაბამისი განმარტებითი შენიშვნებზე, ან, თუ განმარტებითი შენიშვნები არ არის საკმარისი, მოვახდინოთ ჩვენი მოსაზრების მოდიფიცირება. ჩვენი დასკვნები ეყრდნობა აუდიტორის დასკვნის თარიღამდე მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებას. თუმცა სამომავლო მოვლენებმა ან პირობებმა შეიძლება გამოიწვიოს ჯგუფის, როგორც ფუნქციონირებადი საწარმოს ფუნქციონირების შეწყვეტა.
- ▶ მთლიანობაში ვაფასებთ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების წარდგენას, სტრუქტურას და შინაარსს, განმარტებითი შენიშვნების ჩათვლით, და აგრეთვე იმას, თუ ასახავს კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება საბაზისო ოპერაციებს და მოვლენებს ისე, რომ უზრუნველყოფილ იქნას სამართლიან წარდგენას.
- ▶ მოვიპოვებთ საკმარის და შესაფერის აუდიტორულ მტკიცებულებას ჯგუფის ფარგლებში არსებული სამეურნეო სუბიექტებისა და ბიზნესოპერაციების ფინანსურ ინფორმაციასთან დაკავშირებით, რომ გამოვთქვათ მოსაზრება კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე. ჩვენ პასუხს ვაგებთ კომპანიის აუდიტის წარმართვაზე, ზედამხედველობასა და შედეგებზე. ჩვენ უშუალოდ ვართ პასუხისმგებელი აუდიტორულ მოსაზრებაზე.

**Building a better
working world**

ჩვენ, სხვა საკითხებთან ერთად, მშობელი კომპანიის სამეთვალყურეო საბჭოს ვატყობინებთ აუდიტის მასშტაბს და ვადებს, აგრეთვე აუდიტორული შემოწმების მნიშვნელოვან შედეგებს, მათ შორის აუდიტის პროცესში გამოვლენილ შიდა კონტროლის მნიშვნელოვან ნაკლოვანებებს.

რუსლან ხოროშვილი (SARAS-A-615243)

შპს „იუაის“ სახელით (SARAS-F-855308)

თბილისი, საქართველო

2022 წლის 8 სექტემბერი

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

შპს „თეგეტა თრაქ ენდ ბას“ პარტნიორს და ხელმძღვანელობას

მოსაზრება

ჩავატარეთ შპს „თეგეტა თრაქ ენდ ბასის“ და მისი შვილობილი კომპანიის (შემდგომში „ჯგუფი“) თანდართული კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტი, რომელიც შედგება ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებული ანგარიშგებისგან 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ასევე აღნიშნული თარიღით დამთავრებული წლის სრული შემოსავლის კონსოლიდირებული ანგარიშგებისგან, საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების კონსოლიდირებული ანგარიშგებისგან, ფულადი ნაკადების კონსოლიდირებული ანგარიშგებისგან, და კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნებისგან, მათ შორის მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვისგან.

ჩვენი აზრით, წარმოდგენილი კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, სამართლიანად ასახავს ჯგუფის კონსოლიდირებულ ფინანსურ მდგომარეობას 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, აგრეთვე მისი საქმიანობის კონსოლიდირებულ ფინანსურ შედეგებსა და კონსოლიდირებული ფულადი სახსრების მოძრაობას ამავე თარიღით დასრულებული წლისთვის, ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების („ფასს-ი“) შესაბამისად.

მოსაზრების საფუძველი

აუდიტი წარმართეთ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების („ასს“) შესაბამისად. პასუხისმგებლობა, რომელსაც აღნიშნული სტანდარტები ჩვენთვის ითვალისწინებს, დაწვრილებითა არის აღწერილი ჩვენი დასკვნის ნაწილში სახელწოდებით „აუდიტორის პასუხისმგებლობა კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე“. ჩვენ ვართ ჯგუფისგან დამოუკიდებელი ბუღალტერთა ეთიკის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭოს (IESBA) „პროფესიონალი ბუღალტრების ეთიკის საერთაშორისო კოდექსის“ (დამოუკიდებლობის საერთაშორისო სტანდარტების ჩათვლით) (IESBA კოდექსი) შესაბამისად, და შესრულებული გვაქვს IESBA კოდექსით გათვალისწინებული სხვა ეთიკური ვალდებულებებიც. გვჯერა, რომ ჩვენ მიერ მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულებები საკმარისი და შესაფერისია ჩვენი მოსაზრების გამოსათქმელად საჭირო საფუძვლის შესაქმნელად.

ჯგუფის 2021 წლის მმართველობით ანგარიშში ასახული სხვა ინფორმაცია

სხვა ინფორმაცია გულისხმობს ჯგუფის 2021 წლის მმართველობით ანგარიშში ასახულ ინფორმაციას, გარდა ფინანსური ანგარიშგებისა და მასზე გაცემული აუდიტორის დასკვნისა. სხვა ინფორმაციაზე პასუხისმგებელია ხელმძღვანელობა. ჯგუფის 2021 წლის მმართველობითი ანგარიში ჩვენთვის ხელმისაწვდომი, სავარაუდოდ, გახდება აუდიტორის წინამდებარე დასკვნის თარიღის შემდეგ.

კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე გამოხატული ჩვენი მოსაზრება არ მოიცავს სხვა ინფორმაციას და მასთან დაკავშირებით ჩვენ არ გამოვთქვამთ რწმუნებას რამე ფორმით კონსოლიდირებულ ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე გამოცემულ ჩვენს დასკვნაში.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტთან დაკავშირებით ჩვენი პასუხისმგებლობაა გავეცნოთ ზემოაღნიშნულ სხვა ინფორმაციას, როდესაც ის ჩვენთვის ხელმისაწვდომი გახდება, და განვიხილოთ, არის თუ არა სხვა ინფორმაცია არსებითად შეუსაბამო კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებასთან ან აუდიტის განმავლობაში ჩვენ მიერ მიღებულ ცოდნასთან, ან თუ შეიცავს სხვა არსებით უზუსტობას.

ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობა კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია ამ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და სამართლიან წარდგენაზე ფასს-ის შესაბამისად, ასევე შიდა კონტროლზე, რომელსაც იგი აუცილებლად მიიჩნევს ისეთი კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად, რომელიც არ შეიცავს თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას, ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობაა შეაფასოს, აქვს თუ არა ჯგუფს უნარი, საქმიანობა გააგრძელოს, როგორც ფუნქციონირებადმა საწარმომ, კონკრეტული შემთხვევიდან გამომდინარე, განაცხადოს ფუნქციონირებად საწარმოსთან დაკავშირებული საკითხები და აღრიცხვისას გამოიყენოს ფუნქციონირებადი საწარმოს დაშვება, იმ შემთხვევის გარდა, როდესაც ხელმძღვანელობას განზრახული აქვს ჯგუფის ლიკვიდაცია ან საქმიანობის შეწყვეტა, ან თუ მას არ აქვს რეალური არჩევანი ასე რომ არ მოიქცეს.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე

ჩვენი მიზანია გონივრული რწმუნების მოპოვება იმაზე, კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება მთლიანობაში თავისუფალია თუ არა თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეული არსებითი უზუსტობისგან და აუდიტორის დასკვნის გამოცემა, რომელიც ჩვენს მოსაზრებას შეიცავს. გონივრული რწმუნება არის მაღალი დონის რწმუნება, მაგრამ არა გარანტია იმისა, რომ ასს-ის შესაბამისად ჩატარებული აუდიტი ყოველთვის გამოავლენს არსებით უზუსტობას, ასეთის არსებობის შემთხვევაში. უზუსტობები შეიძლება გამოწვეული იყოს თაღლითობით ან შეცდომით და არსებითად მიიჩნევა მაშინ, თუ არსებობს გონივრული მოლოდინი იმისა, რომ ცალ-ცალკე ან ერთობლივად გავლენას იქონიებენ მომხმარებლების მიერ წინამდებარე კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე დაყრდნობით მიღებულ ეკონომიკურ გადაწყვეტილებებზე.

ასს-ის მიხედვით, აუდიტის ჩატარების პროცესში ჩვენ მივმართავთ პროფესიულ განსჯას და ვინარჩუნებთ პროფესიულ სკეპტიციზმს. ჩვენ ასევე:

- ▶ გამოვავლენთ და ვაფასებთ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეული არსებითი უზუსტობის რისკებს, ვგეგმავთ და ვატარებთ აუდიტორულ პროცედურებს ამ რისკებზე რეაგირების მიზნით და მოვიპოვებთ აუდიტორულ მტკიცებულებას, რომელიც საკმარისი და შესაფერისია აუდიტორული მოსაზრების გამოთქმისთვის საფუძვლის შესაქმნელად. თაღლითობით გამოწვეული არსებითი უზუსტობის რისკი უფრო მაღალია, ვიდრე შეცდომით გამოწვეული რისკი, რადგან თაღლითობა შეიძლება მოიცავდეს საიდუმლო მორიგებას, გაყალბებას, ინფორმაციის განზრახ გამოტოვებას, არასწორი ინფორმაციის წარდგენას ან შიდა კონტროლის უგულებელყოფას.
- ▶ შევისწავლით აუდიტის შესაბამის შიდა კონტროლს, რათა დავგეგმოთ მოცემული კონკრეტული გარემოებების შესაფერისი აუდიტორული პროცედურები და არა იმ მიზნით, რომ მოსაზრება გამოვთქვათ ჯგუფის შიდა კონტროლის ეფექტურობაზე.
- ▶ ვაფასებთ ხელმძღვანელობის მიერ გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკების, ასევე მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებების და შესაბამისი განმარტებითი შენიშვნების მართებულობას.
- ▶ ვაფასებთ, რამდენად მართებულია ხელმძღვანელობის მიერ აღრიცხვისთვის ფუნქციონირებადი საწარმოს დაშვების გამოყენება და, მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებზე დაყრდნობით ვასკვნით, არსებობს თუ არა ისეთი მოვლენებთან ან პირობებთან დაკავშირებული არსებითი განუსაზღვრელობა, რაც შეიძლება მნიშვნელოვანი ეჭვის საფუძველი გახდეს იმასთან მიმართებაში, შეძლებს თუ არა ჯგუფმა გააგრძელოს საქმიანობა, როგორც ფუნქციონირებდმა საწარმომ. თუ დავასკვნით, რომ არსებითი განუსაზღვრელობა არსებობს, ვალდებულები ვართ, აუდიტორის დასკვნაში ყურადღება გავამახვილოთ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების შესაბამისი განმარტებითი შენიშვნებზე, ან, თუ განმარტებითი შენიშვნები არ არის საკმარისი, მოვახდინოთ ჩვენი მოსაზრების მოდიფიცირება. ჩვენი დასკვნები ეყრდნობა აუდიტორის დასკვნის თარიღამდე მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებას. თუმცა სამომავლო მოვლენებმა ან პირობებმა შეიძლება გამოიწვიოს ჯგუფის, როგორც ფუნქციონირებადი საწარმოს ფუნქციონირების შეწყვეტა.
- ▶ მთლიანობაში ვაფასებთ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების წარდგენას, სტრუქტურას და შინაარსს, განმარტებითი შენიშვნების ჩათვლით, და აგრეთვე იმას, თუ ასახავს კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება საბაზისო ოპერაციებს და მოვლენებს ისე, რომ უზრუნველყოფილ იქნას სამართლიან წარდგენას.
- ▶ მოვიპოვებთ საკმარის და შესაფერის აუდიტორულ მტკიცებულებას ჯგუფის ფარგლებში არსებული სამეურნეო სუბიექტებისა და ბიზნესოპერაციების ფინანსურ ინფორმაციასთან დაკავშირებით, რომ გამოვთქვათ მოსაზრება კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე. ჩვენ პასუხს ვაგებთ კომპანიის აუდიტის წარმართვაზე, ზედამხედველობასა და შედეგებზე. ჩვენ უშუალოდ ვართ პასუხისმგებელი აუდიტორულ მოსაზრებაზე.

ჩვენ, სხვა საკითხებთან ერთად, მშობელი კომპანიის სამეთვალყურეო საბჭოს ვატყობინებთ აუდიტის მასშტაბს და ვადებს, აგრეთვე აუდიტორული შემოწმების მნიშვნელოვან შედეგებს, მათ შორის აუდიტის პროცესში გამოვლენილ შიდა კონტროლის მნიშვნელოვან ნაკლოვანებებს.

რუსლან ხოროშვილი (SARAS-A-615243)

შპს „იუაის“ სახელით (SARAS-F-855308)

2022 წლის 8 სექტემბერი

თბილისი, საქართველო

შპს „თეგეტა თრაქ ენდ ბას“
ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებული ანგარიშგება
(თანხები მოცემულია ათას ლარში)

	შენიშვნა	2021 წლის 31 დეკემბერი	2020 წლის 31 დეკემბერი
აქტივები			
გრძელვადიანი აქტივები			
ძირითადი საშუალებები	6	151	412
არამატერიალური აქტივები		27	-
გამოყენების უფლებით გადმოცემული აქტივები	7	22,923	26,406
გარანტიებთან დაკავშირებული აქტივები		409	180
სულ გრძელვადიანი აქტივები		23,510	26,998
მიმდინარე აქტივები			
გარანტიებთან დაკავშირებული აქტივი		818	665
სასაქონლო-მატერიალური მარაგები	8	29,161	39,974
სავაჭრო დებიტორული დავალიანებები	10	10,564	12,316
გადახდილი ავანსები		1,940	5,782
საგადასახადო აქტივები, მოგების გადასახადის გარდა		-	4,907
წინასწარ გადახდილი მოგების გადასახადი		161	54
გაცემული სესხები	9	1,861	9
ფულადი სახსრები	11	39,443	26,389
სულ მიმდინარე აქტივები		83,948	90,096
სულ აქტივები		107,458	117,094
კაპიტალი			
საწესდებო კაპიტალი	20	-	-
სხვა რეზერვები		(33,247)	(22,936)
გაუნაწილებელი მოგება		38,047	13,555
სულ კაპიტალი		4,800	(9,381)
ვალდებულებები			
გრძელვადიანი ვალდებულებები			
საიჯარო ვალდებულებები	7	13,753	15,760
საგარანტიო ანარიცხი	5	590	222
სახელშეკრულებო ვალდებულებები	14	1,712	2,155
სულ გრძელვადიანი ვალდებულებები		16,055	18,137
მიმდინარე ვალდებულებები			
ნასესხები სახსრები	12	11,106	26,124
საიჯარო ვალდებულებები	7	9,396	11,467
სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანებები	13	25,896	35,457
საგარანტიო ანარიცხი	5	1,011	719
ფინანსური თავდებობის ხელშეკრულებები	21	1,344	1,881
სხვა ფინანსური ვალდებულება	21	34,512	24,286
საგადასახადო ვალდებულებები, მოგების გადასახადის გარდა		747	-
სახელშეკრულებო ვალდებულებები	14	2,591	8,404
სულ მიმდინარე ვალდებულებები		86,603	108,338
სულ ვალდებულებები		102,658	126,475
სულ კაპიტალი და ვალდებულებები		107,458	117,094

დამტკიცებულია გამოსაცემად და ხელმოწერილია 2022 წლის 8 სექტემბერს

ბექა ბერიძე
დირექტორი

ავთანდილ ლაბაძე
ფინანსური ხელმძღვანელი

8-41 გვერდებზე დართული შენიშვნები წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

შპს „თეგეტა თრაქ ენდ ბას“
ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებული ანგარიშგება
(თანხები მოცემულია ათას ლარში)

	შენიშვნა	2021 წლის 31 დეკემბერი	2020 წლის 31 დეკემბერი
აქტივები			
გრძელვადიანი აქტივები			
ძირითადი საშუალებები	6	151	412
არამატერიალური აქტივები		27	–
გამოყენების უფლებით გადმოცემული აქტივები	7	22,923	26,406
გარანტიებთან დაკავშირებული აქტივები		409	180
სულ გრძელვადიანი აქტივები		23,510	26,998
მიმდინარე აქტივები			
გარანტიებთან დაკავშირებული აქტივი		818	665
სასაქონლო-მატერიალური მარაგები	8	29,161	39,974
სავაჭრო დებიტორული დავალიანებები	10	10,564	12,316
გადახდილი ავანსები		1,940	5,782
საგადასახადო აქტივები, მოგების გადასახადის გარდა		–	4,907
წინასწარ გადახდილი მოგების გადასახადი		161	54
გაცემული სესხები	9	1,861	9
ფულადი სახსრები	11	39,443	26,389
სულ მიმდინარე აქტივები		83,948	90,096
სულ აქტივები		107,458	117,094
კაპიტალი			
საწესდებო კაპიტალი	20	–	–
სხვა რეზერვები		(33,247)	(22,936)
გაუნაწილებელი მოგება		38,047	13,555
სულ კაპიტალი		4,800	(9,381)
ვალდებულებები			
გრძელვადიანი ვალდებულებები			
საიჯარო ვალდებულებები	7	13,753	15,760
საგარანტიო ანარიცხი	5	590	222
სახელშეკრულებო ვალდებულებები	14	1,712	2,155
სულ გრძელვადიანი ვალდებულებები		16,055	18,137
მიმდინარე ვალდებულებები			
ნასესხები სახსრები	12	11,106	26,124
საიჯარო ვალდებულებები	7	9,396	11,467
სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანებები	13	25,896	35,457
საგარანტიო ანარიცხი	5	1,011	719
ფინანსური თავდებობის ხელშეკრულებები	21	1,344	1,881
სხვა ფინანსური ვალდებულება	21	34,512	24,286
საგადასახადო ვალდებულებები, მოგების გადასახადის გარდა		747	–
სახელშეკრულებო ვალდებულებები	14	2,591	8,404
სულ მიმდინარე ვალდებულებები		86,603	108,338
სულ ვალდებულებები		102,658	126,475
სულ კაპიტალი და ვალდებულებები		107,458	117,094

დამტკიცებულია გამოსაცემად და ხელმოწერილია 2022 წლის 8 სექტემბერს

ბექა ბერიძე
დირექტორი

ავთანდილ ლაბაძე
ფინანსური ხელმძღვანელი

8-41 გვერდებზე დართული შენიშვნები წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

შპს „თეგეტა თრაქ ენდ ბას“

მოგება-ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის კონსოლიდირებული ანგარიშგება

(თანხები მოცემულია ათას ლარში)

	შენიშვნა	2021	2020
შემოსავალი მომხმარებლებთან გაფორმებული			
ხელშეკრულებებიდან	14	207,323	69,816
გაყიდული პროდუქციის თვითღირებულება	15	(158,093)	(55,465)
საერთო მოგება		49,230	14,351
საერთო და ადმინისტრაციული ხარჯები	16	(13,487)	(4,935)
რეალიზაციისა და დისტრიბუციის ხარჯები		(7,783)	(1,433)
სხვა საოპერაციო შემოსავალი	17	1,675	1,776
სხვა საოპერაციო ხარჯები	17	(2,816)	(1,281)
საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული მოგება		26,819	8,478
ფინანსური შემოსავალი	19	5,010	123
ფინანსური ხარჯები	18	(6,352)	(1,842)
მოგება დაბეგვრამდე		25,477	6,759
მოგების გადასახადის ხარჯი		–	–
წლის მოგება		25,477	6,759
სხვა სრული შემოსავალი		–	–
მთლიანი სრული შემოსავალი		25,477	6,759

შპს „თეგეტა თრაქენდ ბას“
 კაპიტალის ცვლილებების კონსოლიდირებული ანგარიშგება
 (თანხები მოცემულია ათას ლარში)

	საწესდებო კაპიტალი	სხვა რეზერვები	გაუნაწილებელი მოგება	სულ კაპიტალი
ნაშთი 2020 წლის 1 იანვარს	–	–	7,741	7,741
წლის მოგება	–	–	6,759	6,759
წლის მთლიანი სრული შემოსავალი	–	–	6,759	6,759
მშობელ კომპანიასა და მის შვილობილ კომპანიებზე გაცემული ფინანსური თავდებობები (21-ე შენიშვნა)	–	–	(945)	(945)
საბოლოო მაკონტროლებელ მხარეზე გაცემული ფინანსური თავდებობა (21-ე შენიშვნა)	–	(22,936)	–	(22,936)
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბერს	–	(22,936)	13,555	(9,381)
წლის მოგება	–	–	25,477	25,477
წლის მთლიანი სრული შემოსავალი	–	–	25,477	25,477
მშობელ კომპანიასა და მის შვილობილ კომპანიებზე გაცემული ფინანსური თავდებობები (21-ე შენიშვნა)	–	–	(985)	(985)
საბოლოო მაკონტროლებელ მხარეზე გაცემული ფინანსური თავდებობა (21-ე შენიშვნა)	–	(10,311)	–	(10,311)
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბერს	–	(33,247)	38,047	4,800

8-41 გვერდებზე დართული შენიშვნები წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია

შპს „თეგეტა თრაქ ენდ ბას“

ფულადი ნაკადების კონსოლიდირებული ანგარიშგება

(თანხები მოცემულია ათას ლარში)

	შენიშვნა	2021	2020
ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობიდან			
მოგება დაბეგვრამდე		25,477	6,759
კორექტირებები:			
ძირითადი საშუალებებისა და გამოყენების უფლებით გადმოცემული აქტივების ცვეთა	6,7	10,576	2,226
არამატერიალური აქტივების ცვეთა		1	1
დებიტორული დავალიანებების გაუფასურების ანარიცხი	10	1,750	818
ძირითადი საშუალებების გაყიდვიდან მიღებული შემოსულობა		(7)	(1)
საპროცენტო შემოსავალი		(835)	(123)
ფინანსური შემოსავალი/(ზარალი) ფინანსური თავდებობიდან		(1,522)	9
საპროცენტო ხარჯი		6,328	1,668
შემოსავალი დათმობიდან	7	–	(26)
შემოსავალი საიჯარო ხელშეკრულების შეწყვეტიდან	7	(91)	(153)
საკურსო სხვაობიდან მიღებული წმინდა შემოსულობა/(ზარალი)	19	(2,653)	146
ნაპატიები სავაჭრო კრედიტორული დავალიანებები	17	(15)	(12)
სასაქონლო-მატერიალური მარაგების ჩამოწერა წმინდა სარეალიზაციო ღირებულებამდე	17	633	298
შემოსულობა სასაქონლო-მატერიალური მარაგების ზედმეტობიდან	17	(266)	–
ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობიდან საბრუნავი კაპიტალის ცვლილებებამდე		39,376	11,610
ცვლილებები სავაჭრო დებიტორულ დავალიანებებში		(1,822)	544
ცვლილებები საგადასახადო აქტივებში, მოგების გადასახადის გარდა		4,907	(4,907)
ცვლილებები საგადასახადო ვალდებულებებში, მოგების გადასახადის გარდა		747	(792)
ცვლილებები გადახდილი ავანსებში		3,842	(3,138)
ცვლილებები სასაქონლო-მატერიალურ მარაგებში		10,446	(30,672)
ცვლილებები სავაჭრო და სხვა კრედიტორულ დავალიანებებში		(6,817)	31,035
ცვლილებები საგარანტიო ანარიცხში		660	(2,885)
ცვლილებები გარანტიებთან დაკავშირებულ აქტივში		(382)	396
სახელშეკრულებო ვალდებულებების ცვლილება		(6,237)	4,678
ცვლილებები საბრუნავ კაპიტალში		5,344	(5,741)
გადახდილი მოგების გადასახადი		(107)	(59)
წმინდა ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობიდან		44,613	5,810
ფულადი ნაკადები საინვესტიციო საქმიანობიდან			
ძირითადი საშუალებების შეძენა		(114)	(101)
ძირითადი საშუალებების რეალიზაციით მიღებული შემოსავალი		65	79
არამატერიალური აქტივების შეძენა		(28)	–
გაცემული სესხები		(11,560)	(8,462)
გაცემული სესხების დაფარვა		9,681	9,530
მიღებული პროცენტი		792	133
(საინვესტიციო საქმიანობაში გამოყენებული) / საინვესტიციო საქმიანობიდან მიღებული წმინდა ფულადი ნაკადები		(1,164)	1,179
ფულადი ნაკადები ფინანსური საქმიანობიდან			
საიჯარო ვალდებულებების ძირის დაფარვა	7	(9,423)	(1,694)
საიჯარო ვალდებულებებზე დარიცხული პროცენტის დაფარვა	7	(2,327)	(611)
სესხის აღება	12	41,005	35,981
ნასესხები სახსრების დაფარვა	12	(54,842)	(16,684)
გადახდილი პროცენტი	12	(1,246)	(659)
გადახდილი დივიდენდები	13	(1,296)	–
შეზღუდული წვდომის ანგარიშზე ფულადი სახსრების განთავსება	11	(11,140)	(24,231)
ფინანსურ საქმიანობაში გამოყენებული წმინდა ფულადი ნაკადები		(39,269)	(7,898)
სავალუტო კურსის ცვლილების გავლენა ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებზე		(2,266)	1,153
ფულადი სახსრების და მათი ეკვივალენტების წმინდა ზრდა		1,914	244
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები წლის დასაწყისში		2,158	1,914
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები პერიოდის ბოლოს	11	4,072	2,158

არაფულადი ოპერაციები:

* 2021 წელს კომპანიას ჰქონდა გამოყენების უფლებით გადმოცემული აქტივებისა და საიჯარო ვალდებულებების არაფულადი შესყიდვები 6,202 ლარის (2020: 27,711 ლარი) ოდენობით.

8-41 გვერდებზე დართული შენიშვნები წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია

შპს „თეგეტა თრაქ ენდ ბას“

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

(თანხები მოცემულია ათას ლარში)

1. შპს „თეგეტა თრაქ ენდ ბას“

შპს „თეგეტა თრაქ ენდ ბასის“ („კომპანია“) საიდენტიფიკაციო ნომერია 206239729. კომპანია დარეგისტრირდა 2006 წლის 10 აპრილს და ის საქართველოში ფუნქციონირებს. კომპანია არის შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოება, საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად. კომპანიის იურიდიული მისამართია: საქართველო, თბილისი 0131, დავით აღმაშენებლის ხეივანი, #129.

კომპანიის 100%-ის მფლობელია შპს „თეგეტა მოტორსი“ („მშობელი კომპანია“), ხოლო საბოლოო მაკონტროლებელი მხარეა საქართველოს მოქალაქე თემურ კოხოძე („საბოლოო მაკონტროლებელი მხარე“).

2020 წლის განმავლობაში მშობელმა კომპანიამ და მისმა შვილობილმა კომპანიებმა ექაილ ტრანსფორმაცია განიცადეს, მათი მართვისა და ოპერაციების ეფექტურობის ზრდის მიზნით. შედეგად, მშობელი კომპანიის ოპერაციები ნაწილობრივ გადაწაწილდა შვილობილ კომპანიებზე. კერძოდ, სატვირთო ავტომობილების და ავტობუსების იმპორტი, რეალიზაცია და გაყიდვის შემდგომი მომსახურებები სრულად გადაეცა კომპანიას და ისინი მის ძირითად საქმიანობას წარმოადგენს.

კომპანია ერთ-ერთი უმსხვილესი გერმანული მანქანათმშენებელი კორპორაციის „MAN Truck & Bus SE“ ოფიციალური პარტნიორია საქართველოში.

შვილობილი კომპანია

კომპანია შპს „აგროსერვისის“ მშობელი კომპანიაა (ერთად „ჯგუფი“), რომელიც 2014 წლის 14 მარტს დაფუძნდა საქართველოში. შპს „აგროსერვისი“ (საიდენტიფიკაციო ნომერი: 401968411) უფუნქციო კომპანიაა და მას 2016 წლის შემდეგ ოპერაციები არ განუხორციელებია.

2. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა

(ა) მომზადების საფუძველი

ჯგუფის და მისი შვილობილი კომპანიის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება (ერთად „კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება“) მომზადებულია ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭოს (IASB) მიერ გამოცემული ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების (ფასს) შესაბამისად. ბუღალტრული აღრიცხვის პოლიტიკა, რომელიც გამოყენებულ იქნა წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას, აღწერილია ქვემოთ. ეს პოლიტიკა ერთნაირად ვრცელდება ყველა წარმოდგენილ პერიოდზე, გარდა ახალი და შეცვლილი სტანდარტების გამოყენებისა, რომლებიც მე-4 შენიშვნაშია განხილული.

ფინანსური ანგარიშგებები მომზადებულია პირვანდელი ღირებულებით აღრიცხვის წესით, გარდა ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებებისა, რომლებიც სამართლიანი ღირებულებით ფასდება თავდაპირველი აღიარებისას. ფინანსურ ანგარიშგებებში ყველა თანხა წარმოდგენილია ლარში და დამრგვალებულია ათასამდე, თუ სხვა რამ არ არის მითითებული.

(ბ) კონსოლიდაციის საფუძველი

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება მოიცავს კომპანიისა და მისი შვილობილი კომპანიის ფინანსურ ანგარიშგებას 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით. კონტროლი მიიღწევა მაშინ, როდესაც ჯგუფი იღებს, ან უფლება აქვს მიიღოს ინვესტიციის ობიექტში თავისი მონაწილეობიდან ცვლადი უკუგება და შეუძლია ამ უკუგებაზე ზემოქმედება ინვესტიციის ობიექტზე თავისი გავლენის გამო. კერძოდ, ჯგუფი აკონტროლებს ინვესტიციის ობიექტს მხოლოდ მაშინ, როდესაც:

- ▶ მას აქვს ინვესტიციის ობიექტზე ზეგავლენა (ანუ მიმდინარე უფლებები მას საშუალებას აძლევს, ინვესტიციის ობიექტის რელევანტური საქმიანობა მართოს);
- ▶ ის იღებს ან უფლება აქვს მიიღოს ინვესტიციის ობიექტში თავისი მონაწილეობიდან ცვლადი უკუგება;
- ▶ შეუძლია უკუგებაზე ზემოქმედება ინვესტიციის ობიექტზე თავისი გავლენის გამო.

2. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

(ბ) კონსოლიდაციის საფუძველი (გაგრძელება)

გავრცელებული მოსაზრებით, ხმის უფლების მქონე აქციების უმრავლესობა კონტროლის უფლებას იძლევა. ამ მოსაზრების გასამყარებლად, თუ ჯგუფი ინვესტიციის ობიექტში ფლობს ხმის ან სხვა მსგავსი უფლების უმრავლეს ნაწილზე ნაკლებს, იმის შეფასებისას, ინვესტიციის ობიექტზე აქვს თუ არა გავლენა, ჯგუფი ყველა აქტუალურ ფაქტს და გარემოებას ითვალისწინებს, მათ შორის:

- ▶ სახელშეკრულებო შეთანხმება (შეთანხმებები) ინვესტიციის ობიექტში ხმის უფლების მქონე სხვა პირებთან;
- ▶ სხვა სახელშეკრულებო გარიგებებიდან მიღებული უფლებები;
- ▶ ჯგუფის ხმის უფლებები და პოტენციური ხმის უფლებები.

ჯგუფი ხელახლა შეაფასებს, აკონტროლებს თუ არა ინვესტიციის ობიექტს, თუ ფაქტები და გარემოებები იმაზე მიანიშნებს, რომ კონტროლის სამი ელემენტიდან ერთ-ერთში ცვლილებებია მომხდარი. შვილობილი კომპანიის კონსოლიდაცია იწყება მაშინ, როდესაც ჯგუფი მოიპოვებს კონტროლს შვილობილ კომპანიებზე და წყდება მაშინ, როდესაც ჯგუფი კარგავს მასზე კონტროლს. შვილობილი კომპანიის წლის განმავლობაში შეძენილი ან გასხვისებული აქტივები, ვალდებულებები, შემოსავალი და ხარჯები აისახება კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებებში შვილობილ კომპანიაზე ჯგუფის მიერ კონტროლის შეძენის თარიღიდან კონტროლის დაკარგვის თარიღამდე.

მოგება ან ზარალი და სხვა სრული შემოსავლის თითოეული კომპონენტი მიეკუთვნება ჯგუფის მშობელი კომპანიის აქციონერებსა და არასაკონტროლო პაკეტის მფლობელებს მაშინაც კი, თუ ეს არასაკონტროლო პაკეტის ბალანსის დეფიციტს იწვევს. საჭიროების შემთხვევაში ხდება შვილობილი კომპანიების ფინანსური ანგარიშგების დაკორექტირება, რათა მათი სააღრიცხვო პოლიტიკა შესაბამისობაში მოვიდეს ჯგუფის სააღრიცხვო პოლიტიკასთან. ჯგუფის წევრებს შორის შემდგარ გარიგებებთან დაკავშირებული ყველა ჯგუფის შიდა აქტივი და ვალდებულება, კაპიტალი, შემოსავალი, ხარჯი და ფულადი ნაკადი კონსოლიდაციისას მთლიანად გაიქცეობა.

შვილობილი კომპანიის კაპიტალში წილის ცვლილება, კონტროლის დაკარგვის გარეშე წილობრივი გარიგების სახით აღირიცხება. თუ ჯგუფი დაკარგავს კონტროლს შვილობილ კომპანიაზე, იგი წყვეტს შესაბამისი აქტივების (გუდვილის ჩათვლით), ვალდებულებების, არასაკონტროლო პაკეტის და კაპიტალის სხვა კომპონენტების აღიარებას, ხოლო შედეგად მიღებულ შემოსულობას ან ზარალს აღიარებს მოგებაში ან ზარალში. ნებისმიერი შენარჩუნებული ინვესტიციის აღიარება ხდება სამართლიანი ღირებულებით.

(გ) შემოსავალი მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან

შემოსავალი საქონლის გაყიდვიდან და გაწეული მომსახურებებიდან

შემოსავალი საქონლის გაყიდვიდან აღიარდება იმ მომენტში, როდესაც საქონელზე კონტროლი გადადის კლიენტზე, ე.ი. როდესაც საქონელი გადაეცემა კლიენტს. ნორმალური საკრედიტო ვადა საქონლის გადაცემის მომენტიდან 30-დან 90 დღემდე. შემოსავლის აღიარება მოხდება იმ ანაზღაურების ოდენობით, რომელსაც ჯგუფი მოელის ამგვარი საქონლის სანაცვლოდ. ჯგუფი განსაზღვრავს ამგვარ ოპერაციებში ის პრინციპალის სახით გამოდის თუ აგენტის, კლიენტისთვის მისი დაპირების ხასიათიდან გამომდინარე. ჯგუფმა დაასკვნა, რომ ის არის პრინციპალი და შემოსავალს ბრუტო სახით აღრიცხავს, თუ ის აკონტროლებს დაპირებულ საქონელს, სანამ მათ კლიენტს გადასცემს. ჯგუფმა ზოგადად დაასკვნა, რომ ის პრინციპალია შემოსავლების მომტან გარიგებებში, გარდა სააგენტო მომსახურებებისა, რადგან ის ტიპურად აკონტროლებს საქონელს, მისი კლიენტზე გადაცემამდე.

შემოსავალი გაწეული მომსახურებებიდან აღიარდება დროის განმავლობაში, მომსახურების სრულად დაკმაყოფილების მიმართ პროგრესის შესაფასებლად ამოსავალი მონაცემების მეთოდის გამოყენებით, რადგან მომხმარებელი ერთდროულად იღებს და მოიხმარს ჯგუფის მიერ მისთვის შეთავაზებულ სარგებელს.

ჯგუფი განიხილავს, არის თუ არა ხელშეკრულებაში ისეთი დაპირებები, რომლებიც წარმოადგენს ცალკე სახელშეკრულებო ვალდებულებას, რომელზეც უნდა გადანაწილდეს გარიგების ფასის ნაწილი (მაგ. გარანტიები, ა.შ.). საქონლის გაყიდვის და მომსახურების გაწევის ოპერაციის ფასის განსაზღვრისას, ჯგუფი განიხილავს ცვლადი საზღაურების ეფექტებს.

2. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

(გ) შემოსავალი მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან (გაგრძელება)

(i) დაბრუნების უფლება

კონკრეტული ხელშეკრულებები კლიენტებს ანიჭებს მითითებულ პერიოდში საქონლის დაბრუნების უფლებას. თანხის დაბრუნების ვალდებულება აღიარდება იმ საქონელთან მიმართებაში, რომელთა დაბრუნება მოსალოდნელია (ე.ი. თანხა, რომელიც არ არის შესული ოპერაციის ფასში). დაბრუნების უფლების მქონე აქტივი (და შესაბამისი ცვლილება გაყიდვის ფასებში) ასევე აღიარდება კლიენტების საქონლის აღდგენის უფლებაზე, რომელიც შესულია კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების სასაქონლო-მატერიალური მარაგებში.

(ii) მოცულობის გამო ფასდაკლება

ჯგუფი კონკრეტულ კლიენტებს სთავაზობს მოცულობის გამო რეტროსპექტულ ფასდაკლებას მას შემდეგ, რაც პერიოდის განმავლობაში შეძენილი პროდუქტების რაოდენობა გადააჭარბებს ხელშეკრულებაში განსაზღვრულ ნორმას. ფასდაკლებები გაიქვითება მომხმარებლის კრედიტორული დავალიანების თანხასთან.

(iii) საგარანტიო ვალდებულება

ზოგადად ჯგუფი იძლევა დეფექტების შეკეთებისა და გაყიდვის მომენტში არსებული დაზიანებული ერთეულ(ებ)ის გამოცვლის გარანტიას, იმის რწმუნების უზრუნველსაყოფად, რომ გაყიდული პროდუქტები შეესაბამებოდეს შეთანხმებულ ხარისხს. ეს მარწმუნებელი ტიპის გარანტიები აღირიცხება საგარანტიო ანარიცხების სახით. სააღრიცხვო პოლიტიკა საგარანტიო ანარიცხების შესახებ იხილეთ ნაწილში (პ) („ანარიცხები“).

გაწეული მომსახურებების პაკეტებად გაყიდვების ხელშეკრულებები ორ შესასრულებელ მოვალეობას მოიცავს, რადგან გაყიდული საქონლის გადაცემის და მომსახურების გაწევის დაპირება შესაძლოა იყოს გამორჩეული და ინდივიდუალურად იდენტიფიცირებადი. შესაბამისად, ჯგუფი გარიგების ფასის განაწილებას ახდენს საქონლის და გაწეული მომსახურებების შესაბამისი განცალკევებული სარეალიზაციო ფასების საფუძველზე. ჯგუფი აღიარებს შემოსავალს კონკრეტულ მომენტში გაწეული მომსახურებებიდან და საქონლის გაყიდვიდან შესაბამისი განცალკევებული ფასის შესაბამისად.

სახელშეკრულებო ნაშთები

სახელშეკრულებო აქტივები

სახელშეკრულებო აქტივი წარმოადგენს უფლებას კლიენტისთვის გადაცემული საქონლის ან მომსახურებების სანაცვლოდ მისაღებ საფასურზე. თუ ჯგუფი კლიენტს საქონელს ან მომსახურებას გადასცემს კლიენტის მიერ ანაზღაურების გადახდამდე ან გადახდის თარიღის დადგომამდე, სახელშეკრულებო აქტივის აღიარება ხდება პირობითად მიღებული ანაზღაურებისთვის. ჯგუფი არ ფლობს სახელშეკრულებო აქტივებს.

სავაჭრო დებიტორული დავალიანებები

დებიტორული დავალიანება წარმოადგენს ჯგუფის უფლებას ანაზღაურების თანხაზე, რომელიც არ არის პირობითი (ანუ მხოლოდ დროის გასვლაა აუცილებელი ანაზღაურების გადახდის თარიღის დადგომამდე).

სახელშეკრულებო ვალდებულებები

სახელშეკრულებო ვალდებულება წარმოადგენს კლიენტისთვის საქონლის ან მომსახურების გადაცემის ვალდებულებას, რომლისთვისაც ჯგუფს კლიენტისგან მიღებული აქვს ანაზღაურება (ან გადახდა მომავალში მოხდება). თუ კლიენტი გადახდას განახორციელებს ჯგუფის მიერ მისთვის საქონლის ან მომსახურების გადაცემამდე, სახელშეკრულებო ვალდებულების აღიარება მოხდება ღირებულების გადახდისას ან მისი გადახდის ვადის დადგომისას (რომელსაც უფრო ადრე ექნება ადგილი). სახელშეკრულებო ვალდებულებების აღიარება ხდება შემოსავლად მაშინ, როდესაც ჯგუფი გასწევს ხელშეკრულებით გათვალისწინებულ ვალდებულებას.

2. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

(დ) ფინანსური შემოსავლები და ფინანსური ხარჯები

ჯგუფის ფინანსური შემოსავლები და ფინანსური ხარჯები მოიცავს შემდეგს:

- ▶ საპროცენტო შემოსავალი;
- ▶ საპროცენტო ხარჯი;
- ▶ საპროცენტო ხარჯები საიჯარო ვალდებულებებზე;
- ▶ საპროცენტო ხარჯები სხვა ფინანსურ ვალდებულებებზე;
- ▶ საკურსო ცვლილებით წარმოშობილი შემოსულობა ან ზარალი სხვა ფინანსურ აქტივებსა და ვალდებულებებზე;
- ▶ შემოსავალი ფინანსური გარანტიების ამობრუნებიდან;
- ▶ სხვა ფინანსური ხარჯები.

საპროცენტო შემოსავალი ან ხარჯი აღიარდება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით.

საკურსო სხვაობით წარმოშობილი შემოსულობები და ზარალი წმინდა საფუძველზე აღირიცხება იმის მიხედვით, უცხოური ვალუტის მოძრაობა წმინდა შემოსულობის პოზიციაშია, თუ წმინდა ზარალის.

ნასესხები სახსრები, რომლებიც პირდაპირ არ უკავშირდება განსაკუთრებული აქტივის შეძენას, მშენებლობასა და წარმოებას, აღიარდება მოგება-ზარალში ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით.

(ე) უცხოური ვალუტა

ფინანსური ანგარიშგება წარმოდგენილია ლარში, რომელიც ამავდროულად მშობელი კომპანიის სამუშაო ვალუტაა. ჯგუფი თითოეული წევრისთვის განსაზღვრავს სამუშაო ვალუტას და თითოეული მათგანის ფინანსურ ანგარიშგებებში შესული მუხლები ფასდება ამ სამუშაო ვალუტის გამოყენებით. ჯგუფი იყენებს კონსოლიდაციის პირდაპირ მეთოდს და უცხოურ ვალუტაში განხორციელებული ოპერაციების გაყიდვისას შემოსულობა ან ზარალი, რომელიც შემოსულობაში ან ზარალშია რეკლასიფიცირებული, ასახავს იმ თანხას, რომელიც წარმოიქმნება პირდაპირი მეთოდის გამოყენებიდან.

უცხოურ ვალუტაში განხორციელებული ოპერაციები და ნაშთები

უცხოურ ვალუტაში განხორციელებული ოპერაციები თავიდან ჯგუფის კომპანიების მიერ აღირიცხება მათ შესაბამის სამუშაო ვალუტაში, რომლის კონვერტაცია ხდება ოპერაციის აღიარების დღეს არსებული სპოტ გაცვლითი კურსით.

უცხოურ ვალუტაში გამოხატული ფულადი აქტივებისა და ვალდებულებების კონვერტაცია ხდება ანგარიშგების დღეს არსებული სამუშაო ვალუტის სპოტ გაცვლითი კურსით.

ფულადი მუხლების დაფარვით ან კონვერტაციით გამოწვეული სხვაობები აისახება მოგება-ზარალში გარდა იმ ფულადი მუხლებისა, რომლებიც საზღვარგარეთ საქმიანობაში ჯგუფის წმინდა ინვესტიციების ჰეჯირებისთვის არის განკუთვნილი. ისინი აღიარებულია სხვა სრულ შემოსავალში წმინდა ინვესტიციების ჩამოწერამდე, როდესაც ხდება მთლიანი თანხის რეკლასიფიკაცია მოგება-ზარალში. სხვა სრულ შემოსავალში ასევე აისახება ამ ფულადი მუხლების საკურსო სხვაობებზე მიკუთვნებული დარიცხული გადასახადი და კრედიტები.

არაფულადი მუხლები, რომლებიც სამართლიანი ღირებულებით აღირიცხება უცხოურ ვალუტაში, კონვერტირდება იმ დღის გაცვლითი კურსით, როცა მოხდა სამართლიანი ღირებულების დადგენა. არაფულადი მუხლების კონვერტაციის შედეგად მიღებული შემოსულობა თუ ზარალი აღირიცხება მუხლის სამართლიან ღირებულებაში მომხდარი ცვლილებით განპირობებული შემოსულობის და ზარალის აღიარების შესაბამისად. უცხოურ ვალუტაში წარმოდგენილი არაფულადი მუხლები, რომლებიც ისტორიული ღირებულების საფუძველზე ფასდება, კონვერტირდება ოპერაციის დღეს მოქმედი გაცვლითი კურსის გამოყენებით.

შესაბამისი აქტივების, ხარჯების ან შემოსავლის (ან მისი ნაწილის) თავდაპირველ აღიარებაზე სპოტ სავალუტო კურსის გამოყენების განსაზღვრად, ისეთი არაფულადი აქტივების ან არაფულადი აქტივებისა და არაფულადი ვალდებულებების აღიარების შეწყვეტისას, რომლებიც წინასწარ გადახდებს უკავშირდება, გარიგების თარიღი არის ის თარიღი, როდესაც ჯგუფი თავდაპირველად აღიარებს საავანსო გადახდიდან წარმოშობილ არაფულად აქტივებს ან არაფულად ვალდებულებებს. თანხის არაერთი წინასწარი გადახდის ან მიღების შემთხვევაში, ჯგუფმა თანხის თითოეული წინასწარი გადახდისთვის ან მიღებისთვის ცალკე განსაზღვრავს ოპერაციის თარიღს.

2. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

(ვ) გადასახადები

მიმდინარე მოგების გადასახადი

საწარმოების მიერ მიღებული წლიური მოგება, გარდა ბანკებისა, სადაზღვევო კომპანიებისა და მიკროსაფინანსო ორგანიზაციებისა, 2017 წლის 1 იანვრიდან არ იბეგრება საქართველოში. განაწილებული მოგების გადასახადით დაიბეგრება იმ აქციონერებზე განაწილებული მოგება, რომლებიც არიან ფიზიკური პირები ან არარეზიდენტები საქართველოში, რომელიც დაანგარიშდება განაწილებული წმინდა თანხიდან 15/85 განაკვეთის გამოყენებით. დივიდენდების გადახდიდან წარმოქმნილი მოგების გადასახადი აღირიცხება ვალდებულების და ხარჯის სახით, იმ პერიოდში, როდესაც ხდება დივიდენდების გამოცხადება, მიუხედავად გადახდის ფაქტური თარიღისა ან იმ პერიოდისა, როდესაც დივიდენდები გადაიხდება. გარკვეულ შემთხვევებში დასაშვებია დარიცხული საგადასახადო კრედიტორული ვალდებულებებიდან გამოქვითვები, რომლებიც აღირიცხება, როგორც შესაბამის განაწილებასთან დაკავშირებული მოგების გადასახადის ხარჯის შემცირება. საქართველოს საგადასახადო სისტემის თავისებურებიდან გამომდინარე, საქართველოში რეგისტრირებულ საწარმოებს არ წარმოეშებათ გადავადებული საგადასახადო აქტივები და ვალდებულებები. ჯგუფის პარტნიორებისთვის დივიდენდის განაწილებასთან დაკავშირებით დაკავებული გადასახადი კაპიტალის ცვლილებების კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში აღიარებულია კაპიტალიდან გამოქვითვის სახით.

საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობა ასევე ითვალისწინებს მოგების გადასახადით გარკვეული გარიგებების დაბეგრვას, რომლებიც ითვლება პირობითი მოგების განაწილებად (მაგალითად, არასაბაზრო ფასებით აღრიცხული გარიგებები, ბიზნესსაქმიანობასთან დაუკავშირებელი ხარჯები, ან საქონლისა და მომსახურების უსასყიდლო მიწოდება). ამგვარი გარიგებების დაბეგრვა აღირიცხება საოპერაციო გადასახადების ანალოგიურად და მოგება-ზარალის ანგარიშგების საერთო და ადმინისტრაციული ხარჯების ნაწილში აისახება, როგორც გადასახადები, მოგების გადასახადის გარდა.

დამატებული ღირებულების გადასახადი („დღგ“)

შემოსავალი, ხარჯები და აქტივები აღირიცხება ბრუნვიდან გადასახადის გამოკლებით, გარდა შემდეგი შემთხვევებისა:

- ▶ როდესაც შეუძლებელია ბრუნვიდან გადასახადის, რომლის ვალდებულებაც აქტივების ან მომსახურების შესყიდვისას წარმოიშობა, დაბრუნება საგადასახადო ორგანოებიდან, ამ შემთხვევაში ხდება ბრუნვიდან გადასახადის აღიარება აქტივის შესყიდვის ხარჯის ნაწილად ან ხარჯების მუხლში, კონკრეტული შემთხვევიდან გამომდინარე;
- ▶ როდესაც დებიტორული დავალიანებებისა და კრედიტორული ვალდებულებების აღრიცხული ოდენობა შეიცავს ბრუნვიდან გადასახადს.

საგადასახადო ორგანოებისთვის გადასახდელი ან მათგან დასაბრუნებელი ბრუნვიდან გადასახადის წმინდა ოდენობა ასახულია როგორც საგადასახადო დავალიანება, მოგების გადასახადის გარდა ან ავანსად გადახდილი გადასახადები, მოგების გადასახადის გარდა, რომლებიც წმინდა სახით აღირიცხება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში.

საგადასახადო აქტივების და ვალდებულებების ნეტო საფუძველზე წარმოდგენა

2016 წლის 1 იანვრიდან საქართველოს კანონმდებლობაში შევიდა ცვლილებები გადასახადის გადახდის წესებთან დაკავშირებით. ახალი წესების მიხედვით, საქართველოს შემოსავლების სამსახური გააკონტროლებს გადასახადის გადამხდელის წმინდა დავალიანებას სახელმწიფოს მიმართ გადასახადის გადამხდელის კონსოლიდირებული ანგარიშების დანერგვით. ამიტომ ჯგუფი თითოეული სამეურნეო სუბიექტის ყველა საგადასახადო კრედიტორულ ვალდებულებებთან ან დებიტორულ დავალიანებებთან დაკავშირებულ აქტივებს და ვალდებულებებს წარმოადგენს ნეტო საფუძველზე.

2. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

(ზ) აქტივებისა და ვალდებულებების კლასიფიკაცია მიმდინარე და გრძელვადიანად

ჯგუფი აქტივებსა და ვალდებულებებს ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში წარმოადგენს მათი მიმდინარე და გრძელვადიანად კლასიფიკაციის საფუძველზე. აქტივი მიმდინარეა, როდესაც:

- ▶ მოსალოდნელია მისი რეალიზება ან გადაწყვეტილია მისი გაყიდვა ან მოხმარება ჩვეულებრივი საოპერაციო ციკლის განმავლობაში;
- ▶ მისი ფლობის ძირითადი მიზანია ვაჭრობა;
- ▶ მოსალოდნელია მისი რეალიზება ანგარიშგების პერიოდიდან თორმეტი თვის განმავლობაში, ან
- ▶ აქტივი წარმოადგენს ფულად სახსრებს და მათ ეკვივალენტებს, თუ არ არის შეზღუდული მისი გადაცვლა ან გამოყენება ვალდებულების დასაფარად ანგარიშგების პერიოდის შემდეგ მინიმუმ თორმეტი თვის განმავლობაში.

ყველა დანარჩენი აქტივი გრძელვადიანია.

ვალდებულება მიმდინარეა, როდესაც:

- ▶ მოსალოდნელია მისი დაფარვა ჩვეულებრივი საოპერაციო ციკლის განმავლობაში;
- ▶ მისი ფლობის ძირითადი მიზანია ვაჭრობა;
- ▶ ის დასაფარია ანგარიშგების პერიოდიდან თორმეტი თვის განმავლობაში; ან
- ▶ ანგარიშგების პერიოდის შემდეგ ვალდებულების დაფარვის მინიმუმ თორმეტი თვით გადავადების უპირობო უფლება არ არსებობს.

ყველა დანარჩენ ვალდებულებას ჯგუფი გრძელვადიანის კატეგორიას მიაკუთვნებს.

(თ) სასაქონლო-მატერიალური მარაგები

სასაქონლო-მატერიალური მარაგები ფასდება თვითღირებულებასა და წმინდა სარეალიზაციო ღირებულებას შორის უმცირესით. წმინდა სარეალიზაციო ღირებულება არის სავარაუდო სარეალიზაციო ფასი ჩვეულებრივი საქმიანობის პირობებში, რომელსაც აკლდება გაყიდვის სავარაუდო ხარჯები. სათანადო ნაწილების და სხვა სასაქონლო-მატერიალური მარაგების თვითღირებულება განისაზღვრება საშუალო შეწონილი ღირებულების მეთოდით და მოიცავს სასაქონლო-მატერიალური მარაგების შეძენაზე გაწეულ ხარჯებსა და ამჟამინდელ ადგილმდებარეობამდე და მდგომარეობამდე მათ მისაყვანად გაწეულ ხარჯებს. ავტომობილების თვითღირებულება განისაზღვრება სპეციფიკური იდენტიფიცირების საფუძველზე.

(ი) ძირითადი საშუალებები

აღიარება და შეფასება

ძირითადი საშუალებები აღრიცხულია თვითღირებულებით, საიდანაც გამოკლებულია აკუმულირებული ცვეთა და გაუფასურების ზარალი, ასეთის არსებობის შემთხვევაში. თვითღირებულება მოიცავს აქტივის შეძენასთან პირდაპირ დაკავშირებულ ხარჯებს. კომპანიის მიერ აგებული აქტივების თვითღირებულება მოიცავს მასალისა და შრომის პირდაპირ დანახარჯებს და ყველა სხვა ხარჯს, რომლებიც უშუალოდ უკავშირდება აქტივის დანიშნულებისამებრ გამოყენებისთვის შესაბამის მდგომარეობაში მოსაყვანად, დემონტაჟის და მოხსნის ხარჯებს, ასევე იმ ტერიტორიის რეაბილიტაციის ხარჯებს, რომლებზეც ეს აქტივები მდებარეობს და ნასესხებ სახსრებთან დაკავშირებულ კაპიტალიზებულ დანახარჯებს. შესყიდული პროგრამული უზრუნველყოფა, რომელიც აუცილებელია შესაბამისი აღჭურვილობის ფუნქციონირებისთვის, კაპიტალიზდება, როგორც ამ აღჭურვილობის განუყოფელი ნაწილი. დაუმთავრებელი მშენებლობა აღრიცხულია თვითღირებულებით, აკუმულირებული გაუფასურების ზარალის (ასეთის არსებობის შემთხვევაში) გამოკლებით.

თუ ძირითადი საშუალებების ერთეულებს სხვადასხვა სასარგებლო მომსახურების ვადა აქვთ, ისინი აღრიცხება ძირითადი საშუალებების ცალკე ერთეულებად (ძირითად კომპონენტებად) და მათზე ცვეთა ცალკე ირიცხება, შესაბამისი სასარგებლო მომსახურების ვადის გათვალისწინებით. ანალოგიურად, როდესაც ტარდება ფართომასშტაბიანი ინსპექცია, მისი ხარჯის აღიარება ძირითადი საშუალებების საბალანსო ღირებულების ოდენობაში ხდება, როგორც ჩანაცვლების ღირებულებისა, თუ აღიარების კრიტერიუმები დაკმაყოფილებულია. ყველა დანარჩენი შეკეთებისა და ტექნიკური მომსახურების ხარჯის აღიარება ხდება მათი დადგომისთანავე მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში.

2. მნიშვნელოვანი სადარიცხო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

(ი) ძირითადი საშუალებები (გაგრძელება)

თავდაპირველად აღიარებული ამა თუ იმ ძირითადი საშუალებისა და მისი ნებისმიერი მნიშვნელოვანი ნაწილის აღიარება წყდება მისი გასხვისების დროს (ე.ი. თარიღში, როდესაც მიმღებზე გადადის კონტროლი) ან მაშინ, როდესაც მისი ექსპლუატაციიდან ან გასხვისებიდან სამომავლო ეკონომიკური სარგებლის მიღება აღარ არის მოსალოდნელი. ძირითადი საშუალებების განკარგვით მიღებული ნებისმიერი შემოსულობა ან ზარალი განისაზღვრება ძირითადი საშუალებების საბალანსო ღირებულებით გაყიდვიდან მიღებული შემოსავლის შედარებით და მოგება-ზარალში აღიარდება სხვა შემოსავალში/სხვა ხარჯში.

ცვეთა

ცვეთის დარიცხვა იწყება ძირითადი საშუალების დამონტაჟების და მათი სამუშაო მდგომარეობაში მოყვანის მომენტიდან, ან აშენებული აქტივების შემთხვევაში, იმ დროიდან, როდესაც აქტივი დასრულებულია და მზად არის გამოსაყენებლად. ცვეთა ეფუძნება აქტივის ღირებულებაზე შეფასებული ნარჩენი ღირებულების გამოკლების გზით.

ზოგადად, ცვეთის აღიარება მოგება-ზარალში ხდება ძირითადი საშუალებების თითოეული ნაწილის სასარგებლო გამოყენების სავარაუდო ვადაზე ცვეთის დარიცხვის წრფივი მეთოდით, რადგანაც ეს ყველაზე ზუსტად ასახავს აქტივიდან მიღებული სამომავლო ეკონომიკური სარგებლის მოსალოდნელ ათვისებას. იჯარით აღებულ აქტივებს ცვეთა ერიცხებათ საიჯარო პერიოდსა და სასიცოცხლო ვადას შორის უმოკლესი პერიოდით, გარდა შემთხვევებისა როდესაც გონივრულად მოსალოდნელია, რომ ჯგუფი იჯარის ვადის ბოლოსთვის აქტივზე მფლობელობას მოიპოვებს.

მნიშვნელოვანი ძირითადი საშუალებების შეფასებული სასარგებლო მომსახურების ვადები მიმდინარე და შესადარისი პერიოდებისთვის იყო შემდეგი:

▶ შენობა-ნაგებობები	30-50 წელი;
▶ მანქანა-დანადგარები და აღჭურვილობა	3-დან 10 წლამდე;
▶ საოფისე აღჭურვილობა, ავტომობილები და სხვ.	2-დან 10 წლამდე.

ცვეთის დარიცხვის მეთოდები, სასარგებლო მომსახურების ვადები და ნარჩენი ღირებულებები გადაისინჯება ყოველი საანგარიშგებო თარიღით და, საჭიროების შემთხვევაში, შესაბამისად კორექტირდება.

სესხით სარგებლობის დანახარჯები

ისეთი აქტივის შეძენისთვის, აგებისა თუ წარმოებისთვის უშუალოდ მიკუთვნებადი სესხით სარგებლობის დანახარჯები, რომლის მიზნობრივი მოხმარებისთვის ან რეალიზაციისთვის მომზადებასაც საკმაოდ დიდი დრო სჭირდება, კაპიტალიზდება, როგორც აქტივის ღირებულების ნაწილი. სესხით სარგებლობის ყველა დანარჩენი დანახარჯი დადგომისთანავე გატარდება პერიოდის ხარჯად. სესხით სარგებლობის დანახარჯები შედგება პროცენტისგან და სხვა ხარჯებისგან, რომლებსაც კომპანია გაიღებს სესხის მიღებასთან დაკავშირებით.

(კ) ფინანსური ინსტრუმენტები

ფინანსური ინსტრუმენტი არის ნებისმიერი ხელშეკრულება, რომელიც ერთი საწარმოსთვის წარმოშობს ფინანსურ აქტივს, ხოლო მეორესთვის - ფინანსურ ვალდებულებას ან წილობრივ ინსტრუმენტს.

(i) ფინანსური აქტივები

თავდაპირველი აღიარება და შეფასება

თავდაპირველი აღიარებისას ფინანსური აქტივების კლასიფიცირება ხდება როგორც შემდგომში შეფასებული ამორტიზებული ღირებულებით, სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში და სამართლიანი ღირებულებით მოგება-ზარალში ასახვით. ჯგუფი თავისი ფინანსური აქტივების კლასიფიკაციას განსაზღვრავს მათი თავდაპირველი აღიარებისას.

2. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

(კ) ფინანსური ინსტრუმენტები (გაგრძელება)

ფინანსური აქტივების კლასიფიკაცია თავდაპირველი აღიარებისას დამოკიდებულია ფინანსური აქტივის სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მახასიათებლებზე და ჯგუფის ბიზნესმოდელზე, რომლითაც მათ მართავს. სავაჭრო დებიტორული დავალიანების გარდა, რომელიც არ მოიცავს მნიშვნელოვან ფინანსურ კომპონენტს ან რომლისთვისაც ჯგუფი პრაქტიკულ გამოცდილებას იყენებს, ჯგუფი ფინანსურ აქტივებს თავდაპირველად აფასებს მისი სამართლიანი ღირებულებით, რასაც ემატება გარიგების ხარჯები იმ შემთხვევაში, თუ ფინანსური აქტივი არ არის სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული მოგება-ზარალში ასახვით. სავაჭრო დებიტორული დავალიანებები, რომლებიც არ მოიცავს დაფინანსების მნიშვნელოვან კომპონენტს, ან რომლისთვისაც ჯგუფმა პრაქტიკულ გამოცდილებას მიმართა, ფასდება ფასს (IFRS) 15-ით „შემოსავალი მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან“ განსაზღვრული გარიგების ფასით.

იმისათვის, რომ მოხდეს ფინანსური აქტივის კლასიფიცირება და მოხდეს მისი შეფასება ამორტიზებული ღირებულებით ან სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, იგი უნდა წარმოქმნიდეს ფულად ნაკადებს, რომლებიც წარმოადგენს „მხოლოდ ძირითადი თანხისა და პროცენტის გადახდებს“ (SPPI) დაუფარავ ძირითად თანხაზე. ამ შეფასებას ეწოდება SPPI-ტესტირება, რომელიც ინსტრუმენტის დონეზე სრულდება.

ჯგუფის ფინანსური აქტივების მართვის ბიზნესმოდელი ეხება იმას, თუ როგორ მართავს თავის ფინანსურ აქტივებს ფულადი ნაკადების მისაღებად. ბიზნესმოდელი განსაზღვრავს, მიიღება თუ არა ფულადი ნაკადები სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების ამოღების, ფინანსური აქტივების გაყიდვის ან ორივეს შედეგად.

ფინანსური აქტივების ყოველგვარი ყიდვა-გაყიდვა ჩვეულებრივი საქმიანობის პირობებში აღიარებულია გარიგების თარიღით, ანუ იმ თარიღით, როდესაც ჯგუფმა აქტივის შესყიდვის ან გაყიდვის ვალდებულება იკისრა. ჩვეულებრივი საქმიანობის პირობებში ყიდვა-გაყიდვა ნიშნავს ფინანსური აქტივების ისეთ ყიდვა-გაყიდვას, რაც მოითხოვს აქტივების გადაცემას კანონმდებლობით ან საბაზრო პრაქტიკით განსაზღვრულ ვადაში.

შემდგომი შეფასება

შემდგომი შეფასების მიზნებისთვის ფინანსური აქტივები ოთხ კატეგორიად იყოფა:

- ▶ ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივები (სასესხო ინსტრუმენტები);
- ▶ სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით სამართლიანი ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივები კუმულაციური (დაგროვებითი) შემოსულობისა და ზარალის ხელახალი კლასიფიკაციით (სასესხო ინსტრუმენტები);
- ▶ სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივები სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, აღიარების შეწყვეტისას, კუმულაციური (დაგროვებითი) შემოსულობისა და ზარალის ხელახალი კლასიფიკაციის გარეშე;
- ▶ მოგებასა და ზარალში ასახული და სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივები.

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივები (სასესხო ინსტრუმენტები)

ეს კატეგორია ჯგუფისთვის ყველაზე აქტუალურია. ჯგუფი ფინანსურ აქტივებს ამორტიზებული ღირებულებით აფასებს თუ ქვემოთ მოცემული ორივე პირობა დაკმაყოფილებულია:

- ▶ ფინანსური აქტივი ამ ბიზნესმოდელის მიხედვით მფლობელობაშია სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების ამოღების მიზნით; და
- ▶ ფინანსური აქტივის სახელშეკრულებო პირობები კონკრეტული თარიღებით წარმოქმნის ფულად ნაკადებს, რომლებიც წარმოადგენს მხოლოდ ძირითადი თანხისა და პროცენტის გადახდებს დაუფარავ ძირითად თანხაზე.

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივები შემდეგ ფასდება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით და ექვემდებარება გაუფასურებას. შემოსულობისა და ზარალის აღიარება ხდება მოგება-ზარალში მაშინ, როდესაც წყდება აქტივის აღიარება, ან ხდება აქტივის მოდიფიცირება ან გაუფასურება.

ჯგუფის ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივები მოიცავს სავაჭრო დებიტორულ დავალიანებებს და გაცემულ სესხებს.

2. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

(კ) ფინანსური ინსტრუმენტები (გაგრძელება)

ფინანსური აქტივების გაუფასურება

ჯგუფი აღიარებს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვებს ყველა სასესხო ინსტრუმენტისთვის, რომლებსაც არ აღრიცხავს სამართლიანი ღირებულებით მოგება-ზარალში ასახვით. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი ეყრდნობა სხვაობას ხელშეკრულებებით გათვალისწინებულ ფულად ნაკადებსა და ჯგუფის მოსალოდნელ ყველა ფულად ნაკადს შორის, და დისკონტირებულია თავდაპირველ ეფექტურ საპროცენტო განაკვეთთან მიახლოებული განაკვეთით. მოსალოდნელ ფულად ნაკადებში შედის ფულადი ნაკადები დასაკუთრებული უზრუნველყოფის საგნის რეალიზაციიდან ან სხვა საკრედიტო რისკის შემცირების საშუალებებიდან, რომლებიც ხელშეკრულების პირობების განუყოფელი ნაწილია.

სავაჭრო დებიტორული დავალიანებებისთვის ჯგუფი იყენებს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოთვლის გამარტივებულ მეთოდს. შესაბამისად, ჯგუფი ნაცვლად საკრედიტო რისკების ცვლილებების აღრიცხვისა, აღიარებს ზარალის რეზერვს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ვადაზე თითოეული საანგარიშგებო თარიღისთვის. ჯგუფმა შეადგინა ანარიცხების მატრიცა, რომელიც ეყრდნობა საკრედიტო ზარალის წარსულ გამოცდილებას და დაკორექტირებულია დებიტორებისა და ეკონომიკური გარემოსთვის დამახასიათებელი პერსპექტიული ფაქტორების შესაბამისად.

საკრედიტო ინსტიტუტებში არსებული თანხებისთვის (ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები, საბანკო დეპოზიტები), ჯგუფი მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს ანგარიშობს 12-თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მეთოდის გამოყენებით. 12-თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი არის აქტივის არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ნაწილი, რომელიც იწვევს დეფოლტის შემთხვევებს ფინანსურ ინსტრუმენტზე და რომლებიც შესაძლოა დადგეს საანგარიშგებო თარიღიდან 12 თვის განმავლობაში. თუმცა, როდესაც წარმოშობის თარიღის შემდგომ ადგილი აქვს საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვან ზრდას, რეზერვი დაეფუძნება არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მეთოდს.

ჯგუფი ფინანსურ აქტივს ვადაგადაცილებულად მიიჩნევს, როდესაც სახელშეკრულებო გადახდები 180 დღით გვიანდება. თუმცა, გარკვეულ შემთხვევებში, ჯგუფს შეიძლება ფინანსური აქტივი ვადაგადაცილებულად მაშინაც მიიჩნიოს, როდესაც შიდა ან გარე ინფორმაცია მიანიშნებს იმაზე, რომ ჯგუფი, სავარაუდოდ, სრულად ვერ მიიღებს დაუფარავ სახელშეკრულებო თანხებს, ჯგუფის მფლობელობაში არსებული საკრედიტო რისკის შემცირების საშუალებების გათვალისწინების გარეშე. ფინანსური აქტივი ჩამოიწერება მაშინ, როდესაც არ არსებობს გონივრული მოლოდინი იმისა, რომ სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების ამოღება მოხდება. ჩამოწერილი თანხების შემდგომი ამოღება მოგებაში ან ზარალში ამცირებს ფინანსური აქტივების გაუფასურების ხარჯს.

გაცემული სესხებისა და ფინანსური გარანტიებისთვის, მოსალოდნელია, რომ საკრედიტო დავალიანება საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვან ზრდას ან დეფოლტს გამოიწვევს კრედიტის ხარისხის მნიშვნელოვანი გაუარესების შემდეგ, რაც განისაზღვრება, როგორც კონტრაგენტების საკრედიტო რეიტინგის გაუარესება თავდაპირველი აღიარებიდან ორი

პოზიციით, ან საკრედიტო რეიტინგის განსაზღვრა Ca ან ნაკლებ დონეზე. ჯგუფს ყველა სესხი და გარანტია გაცემული აქვს საერთო კონტროლს დაქვემდებარებულ საწარმოებზე, შესაბამისად, მათი დაფარვა ყოველთვის შეიძლება არ შეესაბამებოდეს შეთანხმებულ გრაფიკს და, შესაძლოა, განხორციელდეს ხელშეკრულების რამდენიმეჯერ გახანგრძლივება და რესტრუქტურირაცია. შესაბამისად, ჯგუფი ვადაგადაცილებულ დღეებს არ მიიჩნევს საკრედიტო რისკის ან გაუფასურების მნიშვნელოვნად გაზრდის ტრიგერად. თუმცა, გარკვეულ შემთხვევებში ჯგუფმა შეიძლება ფინანსური აქტივი ვადაგადაცილებულად მაშინაც მიიჩნიოს, როდესაც შიდა ან გარე ინფორმაცია მიანიშნებს იმაზე, რომ ჯგუფი, სავარაუდოდ, სრულად ვერ მიიღებს დაუფარავ სახელშეკრულებო თანხებს, ჯგუფის მფლობელობაში არსებული საკრედიტო რისკის შემცირების საშუალებების გათვალისწინების გარეშე. ფინანსური აქტივი ჩამოიწერება მაშინ, როდესაც არ არსებობს გონივრული მოლოდინი იმისა, რომ სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების ამოღება მოხდება. ჩამოწერილი თანხების შემდგომი ამოღება მოგება-ზარალში ამცირებს ფინანსური აქტივების გაუფასურების ხარჯს.

2. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

(კ) ფინანსური ინსტრუმენტები (გაგრძელება)

ფინანსური აქტივების გაუფასურებასთან დაკავშირებული დამატებითი ინფორმაცია წარმოდგენილია შემდეგ შენიშვნებში:

- ▶ მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები - მე-5 შენიშვნა;
- ▶ სავაჭრო დებიტორული დავალიანება - მე-10 შენიშვნა;
- ▶ გაცემული სესხები - მე-9 შენიშვნა;

აღიარების შეწყვეტა

ფინანსური აქტივის (ან, სადაც მისაღებია, ფინანსური აქტივის ნაწილის ან ანალოგიური ფინანსური აქტივების ჯგუფის ნაწილის) აღიარების შეწყვეტა (ანუ ჯგუფის ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებული ანგარიშგებიდან ამოღება) ძირითადად ხდება შემდეგ შემთხვევებში:

- ▶ ამოიწურა აქტივიდან ფულადი ნაკადების მიღების ვადა, ან
- ▶ ჯგუფმა დათმო აქტივიდან ფულადი ნაკადების მიღების უფლება, ან დაიტოვა ამგვარი უფლება, მაგრამ აიღო მესამე პირებისათვის მიღებული თანხების სრულად და დაგვიანების გარეშე გადახდის სახელშეკრულებო ვალდებულება; ან (ა) ჯგუფმა გადასცა აქტივთან დაკავშირებული ყველა რისკი და სარგებელი; (ბ) ჯგუფმა არც გადასცა და არც დაიტოვა აქტივთან დაკავშირებული არსებითად ყველა რისკი და სარგებელი, მაგრამ გადასცა აქტივზე კონტროლი.

თუ ჯგუფმა გადასცა აქტივიდან ფულადი ნაკადების მიღების უფლება ან გააფორმა ამაზე ხელშეკრულება, იგი აფასებს, შეინარჩუნა თუ არა ან რამდენად შეინარჩუნა ამ აქტივის საკუთრებასთან დაკავშირებული რისკები და სარგებელი. თუ ჯგუფმა არც გადასცა და არც დაიტოვა აქტივის საკუთრებასთან დაკავშირებული არსებითად ყველა რისკი და სარგებელი, და ასევე არ გადასცა აქტივზე კონტროლი, ჯგუფი აგრძელებს გადმოცემული აქტივის აღიარებას ამ აქტივში მისი მონაწილეობის შენარჩუნების გამო. ასეთ შემთხვევაში ჯგუფი მასთან დაკავშირებულ ვალდებულებასაც აღიარებს. გადმოცემული აქტივი და მასთან დაკავშირებული ვალდებულება ფასდება ჯგუფის მიერ დატოვებული უფლება-მოვალეობების საფუძველზე.

მონაწილეობის შენარჩუნება, რომელსაც აქვს გადმოცემულ აქტივზე ერთგვარი თავდებობის ფორმა, აისახება აქტივის თავდაპირველ საბალანსო ღირებულებასა და ჯგუფის მიერ გადასახდელ მაქსიმალურ თანხას შორის უმცირესით.

(ii) ფინანსური ვალდებულებები

თავდაპირველი აღიარება და შემდგომი შეფასება

თავდაპირველი შეფასებისას ფინანსური ვალდებულებები ნაწილდება შემდეგ კატეგორიებში: სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული და მოგებასა და ზარალში ასახული ფინანსური ვალდებულებები, სესხები და ნასესხები სახსრები, კრედიტორული ან წარმოებული ვალდებულებები, რომლებიც განისაზღვრება ჰეჯირების ინსტრუმენტებად ეფექტური ჰეჯირების განხორციელების დროს.

ყველა ფინანსური ვალდებულების აღიარება თავდაპირველად ხდება სამართლიანი ღირებულებით და, ნასესხები სახსრების და კრედიტორული ვალდებულებების შემთხვევაში, აკლდება მათთან უშუალოდ დაკავშირებული გარიგების დანახარჯები.

2021 წლისა და 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ჯგუფის ფინანსური ვალდებულებები მოიცავს სავაჭრო და სხვა კრედიტორულ დავალიანებებს, ნასესხებ სახსრებს, საიჯარო ვალდებულებებს, ფინანსური თავდებობის ხელშეკრულებებსა და სხვა ფინანსურ ვალდებულებებს.

2. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

(კ) ფინანსური ინსტრუმენტები (გაგრძელება)

სხვა ფინანსური ვალდებულებები

ჯგუფმა გააფორმა კონკრეტული ფინანსური თავდებობის ხელშეკრულებები, ქართულ კომერციულ ბანკში საბოლოო მაკონტროლებელი მხარის სესხების უზრუნველყოფის მიზნით. რადგან საბოლოო მაკონტროლებელი მხარის ძირითადი შემოსავლის წყაროს კომპანიის მიერ გამოცხადებული დივიდენდები წარმოადგენს, ამ თავდებობის ხელშეკრულებებით გათვალისწინებული ვალდებულებები თავდაპირველად აღიარდა საწესდებო კაპიტალის შესაბამის ანგარიშებში, ამ ხელშეკრულებებთან დაკავშირებული მოსალოდნელი ფულადი ნაკადების საუკეთესო შეფასების გზით, რომელიც კორექტირდება ფულის დროითი ღირებულებით. შემდგომში, ხსენებული ვალდებულების ხელახლა შეფასება აღიარდება მოგება-ზარალში, სანამ ის არ უკავშირდება საბაზისო გარანტირებული ვალდებულების დაფარვით გამოწვეულ შემცირებას უპირატესი მოვალეობის მიერ, რა შემთხვევაშიც, ამგვარი შემცირება პირდაპირ აღიარდება კაპიტალის ცვლილებების კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში.

შემდგომი შეფასება

ფინანსური ვალდებულებების შეფასება დამოკიდებულია მათ კლასიფიკაციაზე, როგორც ეს განხილულია ქვემოთ:

სესხები და ნასესხები სახსრები

ეს კატეგორია ჯგუფისთვის ყველაზე აქტუალურია. თავდაპირველი აღიარების შემდეგ ნასესხები სახსრების შეფასება ხდება ამორტიზებული ღირებულებით, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით. შემოსულობის და ზარალის აღიარება ხდება მოგება-ზარალში ვალდებულების აღიარების შეწყვეტის შემთხვევაში, აგრეთვე ამორტიზაციის პროცესში ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით.

ამორტიზებული ღირებულება გამოიანგარიშება შესყიდვის ყოველგვარი დისკონტის ან პრემიის, აგრეთვე იმ საზღაურის თუ ხარჯების გათვალისწინებით, რომლებიც ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის განუყოფელი ნაწილია. ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით დარიცხული ამორტიზაცია აისახება მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში ფინანსური ხარჯების სახით. ეს კატეგორია ზოგადად ეხება ნასესხებ სახსრებს.

ფინანსური თავდებობის ხელშეკრულებები

ჯგუფის მიერ გაცემული ფინანსური თავდებობის ხელშეკრულებები არის ისეთი ხელშეკრულებები, რომელთა მიხედვითაც უნდა განხორციელდეს გადახდა, რათა თავდებობის მფლობელს აუნაზღაურდეს ზარალი, რომელსაც ის განიცდის იმის გამო, რომ კონკრეტული დებიტორი ვერ ფარავს დავალიანებას სავალო ინსტრუმენტის პირობების შესაბამისად. ისეთი ფინანსური თავდებობის ხელშეკრულებები, რომლებიც შესაბამისი სასესხო ხელშეკრულებების შემადგენელ ნაწილს წარმოადგენენ, თავდაპირველად აღიარდება სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული ვალდებულების სახით, რაც მერე კორექტირდება თავდებობის გაცემისთვის პირდაპირ მიკუთვნებადი გარიგების ხარჯებით. შემდგომში ვალდებულება ფასდება საანგარიშგებო თარიღში არსებული ვალდებულების შესასრულებლად საჭირო დანახარჯებსა და დაგროვებითი ამორტიზაციით შემცირებულ აღიარებულ თანხას შორის

უმაღლესი ოდენობით. მიმდინარე ფინანსური თავდებობის ხელშეკრულებების საფუძველზე, კომპანია იძლევა მშობელი კომპანიის და საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოების შესრულების მაჩვენებლების გარანტიას ბანკის მიმართ მათ სესხებთან დაკავშირებით (21-ე შენიშვნა).

აღიარების შეწყვეტა

ფინანსური ვალდებულებების აღიარება წყდება მაშინ, როდესაც ისინი იფარება, ბათილდება ან ამოიწურება.

როდესაც არსებული ფინანსური ვალდებულება ჩანაცვლება სხვა ვალდებულებით იმავე გამსესხებლის წინაშე, რომელსაც მეტწილად განსხვავებული პირობები აქვს ან თუ არსებული ვალდებულების პირობები მეტწილად შეიცვლება, ასეთი ჩანაცვლება ან ცვლილება აღირიცხება, როგორც საწყისი ვალდებულების აღიარების შეწყვეტა და ახალი ვალდებულების აღიარება, ხოლო განსხვავება შესაბამის საბალანსო ღირებულებებს შორის აისახება შემოსავლის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში.

2. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

(კ) ფინანსური ინსტრუმენტები (გაგრძელება)

(iii) ფინანსური ინსტრუმენტების ურთიერთგადაფარვა

ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების ურთიერთგადაფარვა მოხდება და წმინდა თანხა აისახება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში, თუ არსებობს აღიარებული თანხების ურთიერთგადაფარვის იურიდიული უფლება და ურთიერთგაქვითვის ან ერთდროულად აქტივის რეალიზაციის და ვალდებულების დაფარვის სურვილი.

(ლ) არაფინანსური აქტივების გაუფასურება

ჯგუფი ანგარიშგების თითოეული თარიღისთვის აფასებს, არსებობს თუ არა აქტივის შესაძლო გაუფასურების ნიშნები. ასეთი ნიშნების არსებობის შემთხვევაში ან როდესაც აქტივის წლიური შემოწმება საჭირო მისი გაუფასურების დასადგენად, ჯგუფი აფასებს აქტივის ანაზღაურებად ღირებულებას. აქტივის აღდგენითი ღირებულება არის აქტივის ან ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის გაყიდვის დანახარჯებით შემცირებულ სამართლიან ღირებულებასა და აქტივის გამოყენების ღირებულებას შორის უდიდესი. აქტივის აღდგენითი ღირებულება განისაზღვრება ცალკეული აქტივისთვის, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც აქტივიდან არ ხდება ფულადი სახსრების შემოდინება, რომლებიც მეტწილად დამოუკიდებელია სხვა აქტივებიდან ან აქტივების ჯგუფიდან მიღებული ფულადი სახსრებისგან. როდესაც აქტივის ან ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის საბალანსო ღირებულება გადააჭარბებს მის ანაზღაურებად ღირებულებას, აქტივი ითვლება გაუფასურებულად და ჩამოიწერება მის ანაზღაურებად ღირებულებამდე.

გამოყენების ღირებულების შესაფასებლად სავარაუდო მომავალი ფულადი ნაკადების დღევანდელ ღირებულებამდე დისკონტირება ხდება დაბეგვრამდე დისკონტირების განაკვეთის გამოყენებით, რომელიც ასახავს ფულის დროითი ღირებულების არსებულ საბაზრო შეფასებებს და აქტივისთვის დამახასიათებელ რისკებს. გაყიდვების ხარჯით შემცირებული სამართლიანი ღირებულების გამოთვლა ხდება ბოლოდროინდელი საბაზრო გარიგებების გათვალისწინებით. თუ ასეთი გარიგებების განსაზღვრა ვერ ხერხდება, გამოიყენება შეფასების სხვა შესაფერისი მეთოდი. ეს გამოთვლები დასაბუთდება შეფასების კოეფიციენტებით, აქციათა კოტირებული ფასებით საფონდო ბირჟაზე რეგისტრირებული კომპანიების შემთხვევაში და სამართლიანი ღირებულების სხვა ხელმისაწვდომი მაჩვენებლებით.

ჯგუფი გაუფასურებას გამოითვლის დეტალური ბიუჯეტისა და პროგნოზირებული გაანგარიშების საფუძველზე, რომლებიც ინდივიდუალურად მზადდება ჯგუფის ფულადი ნაკადების წარმომქმნელი თითოეული ერთეულისთვის, რომლისთვისაც გამოყოფილია ესა თუ ის აქტივი. ასეთი ბიუჯეტები და ფინანსური პროგნოზები ჩვეულებრივ ოთხწლიან პერიოდს მოიცავს. უფრო ხანგრძლივი პერიოდისთვის გამოითვლება გრძელვადიანი ზრდის ტემპი, რომელიც გამოიყენება ფულადი ნაკადების პროგნოზირებისთვის.

უწყვეტი ოპერაციების გაუფასურებით გამოწვეული დანაკარგების, მათ შორის სასაქონლო-მატერიალური მარაგების გაუფასურების აღიარება ხდება მოგებაში ან ზარალში, გაუფასურებული აქტივის ფუნქციის შესაბამის ხარჯის კატეგორიებში.

ანგარიშგების ყოველი თარიღით ფასდება, არსებობს თუ არა იმის ნიშანი, რომ მანამდე აღიარებული გაუფასურების ზარალი აღმოფხვრილი ან შემცირებულია. მსგავსი ნიშნის არსებობის შემთხვევაში, ჯგუფი აფასებს აქტივის ან ფულადი ნაკადების წარმომქმნელი ერთეულის აღდგენით ღირებულებას. გაუფასურების შედეგად განცდილი უკვე აღიარებული ზარალის შებრუნება მხოლოდ მაშინ არის შესაძლებელი, თუ გაუფასურებით გამოწვეული ზარალის ბოლო აღიარების შემდეგ აქტივის ანაზღაურებადი ღირებულების განმსაზღვრელ დაშვებებში გარკვეული ცვლილებებია მომხდარი. ამობრუნების შედეგად აქტივის საბალანსო ღირებულებამ არ უნდა გადააჭარბოს მის

ანაზღაურებად ღირებულებას და ასევე არ უნდა გადააჭარბოს იმ საბალანსო ღირებულებას, რომელიც განისაზღვრებოდა ცვეთის გამოკლებით, წინა წლებში აქტივის გაუფასურებით გამოწვეული ზარალი რომ არ ყოფილიყო აღიარებული. ასეთი აღდგენის აღიარება ხდება სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც აქტივი აღრიცხულია გადაფასებული ღირებულებით, რა შემთხვევაშიც აღდგენა აღირიცხება, როგორც გადაფასებული ღირებულების ზრდა.

2. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

(მ) სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრა

ჯგუფი ფინანსურ ინსტრუმენტებს აფასებს გაყიდვის ხარჯებით შემცირებული სამართლიანი ღირებულებით თავდაპირველი აღიარებისას. სამართლიანი ღირებულება არის თანხა, რომელიც მიიღება აქტივის გაყიდვის შედეგად, ან გადაიხდება ვალდებულების გადაცემის შედეგად, ბაზრის მონაწილეებს შორის ჩვეულებრივი გარიგების პირობებში შეფასების თარიღისთვის. სამართლიანი ღირებულებით შეფასება ეყრდნობა იმ ვარაუდს, რომ ადგილი აქვს აქტივის გაყიდვის ან ვალდებულების გადაცემის გარიგებას:

- ▶ აქტივის ან ვალდებულების მთავარ ბაზარზე;
- ▶ მთავარი ბაზრის არარსებობის შემთხვევაში, აქტივის ან ვალდებულებისთვის ყველაზე ხელსაყრელ ბაზარზე.

მთავარი ან ყველაზე ხელსაყრელი ბაზარი ჯგუფის ხელმისაწვდომი უნდა იყოს.

აქტივის ან ვალდებულების სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრა ხორციელდება იმ დაშვების საფუძველზე, რომ ბაზრის მონაწილეები აქტივის ან ვალდებულების შეფასებისას იმოქმედებენ საკუთარი ეკონომიკური ინტერესების მაქსიმალური გათვალისწინებით.

ჯგუფი ირჩევს შეფასების მეთოდებს, რომლებიც შესაფერისია არსებული გარემოებებისთვის და რომელთა გამოყენებითაც სამართლიანი ღირებულების შესაფასებლად საკმარისი მონაცემები მოიძებნება, რომლებიც მაქსიმალურად იყენებს საბაზრო მონაცემებს და მინიმალურად - არასაბაზრო მონაცემებს.

სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული ან ფინანსურ ანგარიშგებებში ასახული ყველა აქტივი და ვალდებულება ნაწილდება ქვემოთ წარმოდგენილი სამართლიანი ღირებულების იერარქიის მიხედვით, რაც ეყრდნობა იმ ყველაზე დაბალი დონის ამოსავალ მონაცემს, რომელიც მნიშვნელოვანია მთლიანად სამართლიანი ღირებულების შესაფასებლად:

- ▶ დონე 1 – იდენტური აქტივების ან ვალდებულების კოტირებული (არაკოტირებული) საბაზრო ფასები აქტიურ ბაზრებზე;
- ▶ დონე 2 – ღირებულების განსაზღვრის მეთოდები, რომელთა მიხედვითაც შესაძლებელია სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრისთვის აუცილებელი ყველაზე დაბალი დონის ამოსავალი მონაცემის პირდაპირი ან არაპირდაპირი განსაზღვრა;
- ▶ დონე 3 – ღირებულების განსაზღვრის მეთოდები, რომელთა მიხედვითაც შეუძლებელია სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრისთვის აუცილებელი ყველაზე დაბალი დონის მონაცემის განსაზღვრა.

ჯგუფი განსაზღვრავს ფინანსურ ანგარიშგებაში რეგულარულად აღიარებული აქტივებისა და ვალდებულებების ერთი იერარქიიდან მეორეში გადასვლის ფაქტს კატეგორიზაციის განმეორებითი შეფასებით (მთლიანი სამართლიანი ღირებულების შეფასებისთვის აუცილებელი ყველაზე დაბალი დონის ამოსავალი მონაცემის საფუძველზე) ანგარიშგების ყოველი პერიოდის ბოლოსთვის.

სამართლიანი ღირებულების შესახებ განმარტებითი შენიშვნის მიზნებისთვის, ჯგუფმა აქტივების და ვალდებულებების კლასი განსაზღვრა აქტივის ან ვალდებულების ხასიათის, თვისებებისა და რისკების ან, ზემოაღნიშნული განმარტების შესაბამისად, სამართლიანი ღირებულების იერარქიის დონის მიხედვით.

(ნ) საწესდებო კაპიტალი

კომპანიის საწესდებო კაპიტალის რაოდენობა განისაზღვრება კომპანიის წესდებით. კომპანიის წესდებაში ცვლილებები შესაძლებელია მხოლოდ კომპანიის მფლობელების გადაწყვეტილების საფუძველზე. კომპანიის მიერ საწესდებო კაპიტალი აღიარდება იმის გათვალისწინებით, რომ ის კომპანიაში მფლობელებმა შეიტანეს.

(ო) ფულადი სახსრები და მოკლევადიანი ანაზრები

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში ფულადი სახსრები და მოკლევადიანი ანაზრები მოიცავს ფულად სახსრებს ბანკში და სალაროში და მოკლევადიან ანაზრებს, რომელთა ვადაც სამი თვე ან უფრო ნაკლებია, რაც ექვემდებარება ღირებულების ცვლილების უმნიშვნელო რისკს.

ფულადი ნაკადების მოძრაობის ანგარიშგების მიზნებისთვის, ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები შედგება ნაღდი ფულის ნაშთისგან და მოკლევადიანი ანაზრებისგან, ზემოაღნიშნული განმარტების შესაბამისად, რასაც აკლდება საბანკო ოვერდრაფტები, რადგან ისინი ითვლება ჯგუფის ფულადი სახსრების მართვის განუყოფელ ნაწილად.

2. მნიშვნელოვანი საარიცხო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

(პ) ანარიცხები

ზოგადი ანარიცხები

ანარიცხების აღიარება ხდება მაშინ, როდესაც ჯგუფს წარსული მოვლენების გამო აქვს მიმდინარე იურიდიული თუ პრაქტიკიდან გამომდინარე ვალდებულება და მოსალოდნელია ეკონომიკური სარგებლის მქონე რესურსების გადინება ვალდებულების დასაფარად. ასევე, შესაძლებელია ვალდებულების თანხის სანდოდ განსაზღვრა. თუ ჯგუფი მოელის ანარიცხების მთლიანად ან ნაწილობრივ ანაზღაურებას, მაგალითად სადაზღვევო ხელშეკრულების საფუძველზე, ანაზღაურების აღიარება ხდება ცალკე აქტივის სახით, მაგრამ მხოლოდ მაშინ, როდესაც ანაზღაურება გადაწყვეტილია. ანარიცხებთან დაკავშირებული ხარჯები მოგება-ზარალში აისახება ყოველგვარი ანაზღაურების გამოკლებით.

თუ ფულის დროითი ღირებულების გავლენა მნიშვნელოვანია, ანარიცხების დისკონტირება ხდება მიმდინარე დაბეგრამდელი განაკვეთით, რომელიც საჭიროების შემთხვევაში ასახავს ამ ვალდებულებისთვის დამახასიათებელ რისკებს. დისკონტირების გამოყენების შემთხვევაში, ანარიცხების ზრდა დროის გასვლის გამო აღიარებულია ფინანსური ხარჯების ნაწილში.

საგარანტიო ანარიცხები და დაკავშირებული აქტივი

ჯგუფი გასცემს გარანტიებს გენერალური რემონტის და დეფექტური ერთეულ(ებ)ის გამოცვლაზე, ასევე მწარმოებლის სპეციფიკაციების შეუსაბამო პროდუქტების გამოცვლაზე. ან რწმუნებულების მსგავს გარანტიებთან დაკავშირებული ანარიცხების აღიარება ხდება მაშინ, როდესაც იყიდება პროდუქტი ან კლიენტს გაეწევა მომსახურება. თავდაპირველი აღიარება ისტორიულ გამოცდილებაზე დაყრდნობით ხდება. გარანტიის თავდაპირველი შეფასებისას, ყოველწლიურად გადაისინჯება დაკავშირებული ხარჯები.

ჯგუფი განცალკევებით აღიარებს გარანტიასთან დაკავშირებული აქტივს, მწარმოებლისგან საგარანტიო ანაზღაურების უფლების აღრიცხვის მიზნით, როდესაც ანაზღაურება პრაქტიკულად განხორციელებადია.

(ჟ) იჯარა

განსაზღვრება იმისა, შეიცავს თუ არა შეთანხმება იჯარას

ხელშეკრულების გაფორმებისას ჯგუფი აფასებს ხელშეკრულება წარმოადგენს ან მოიცავს თუ არა იჯარას. ეს იმას ნიშნავს, გადასცემს თუ არა ხელშეკრულება იდენტიფიცირებული აქტივების სარგებლობის კონტროლის უფლებას დროის კონკრეტულ მომენტში, ანაზღაურების სანაცვლოდ.

ჯგუფი, როგორც მოიჯარე

ჯგუფი იყენებს ერთი აღიარების და შეფასების მიდგომას ყველა იჯარისთვის, გარდა მოკლევადიანი და დაბალი ღირებულების მქონე აქტივების იჯარებისა. ჯგუფი საიჯარო ვალდებულებებს აღიარებს საიჯარო გადახდების და

გამოყენების უფლებით გადმოცემული აქტივებისთვის, რაც საბაზისო აქტივების გამოყენების უფლებას წარმოადგენს.

ჯგუფი სხვადასხვა ოფისს, საწყობს, ავტოსატრანსპორტო საშუალებებს, მიწის ნაკვეთს და მოწყობილობას იღებს იჯარით. საიჯარო ხელშეკრულებები ჩვეულებრივ ფიქსირებული პერიოდით - 4 თვიდან 10 წლამდე ფორმდება.

აქტივის გამოყენების უფლება

ჯგუფი აღიარებს გამოყენების უფლებით გადმოცემულ აქტივებს იჯარის დაწყების თარიღში. აქტივის გამოყენების უფლება თავდაპირველად თვითღირებულებით ფასდება, შემდგომ თვითღირებულებით, რასაც აკლდება დაგროვილი ცვეთა და გაუფასურების ზარალი და ერგება საიჯარო ვალდებულებების კონკრეტულ გადაფასებას. აქტივის გამოყენების უფლების თვითღირებულება მოიცავს აღიარებული საიჯარო ვალდებულებების, თავდაპირველად გაწეული პირდაპირი ხარჯების და დაწყების თარიღში ან ამ თარიღამდე განხორციელებული საიჯარო გადასახდელების თანხას, ნებისმიერი მიღებული საიჯარო ინციდატივების გამოკლებით. გამოყენების უფლებით გადმოცემულ აქტივებს ცვეთა ერიცხება ცვეთის დარიცხვის წრფივი მეთოდის გამოყენებით, საიჯარო ვადასა და აქტივების შეფასებული სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში, შემდეგი სახით:

2. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

(ე) იჯარა (გაგრძელება)

- ▶ შენობა-ნაგებობები - 1-დან 10 წლამდე;
- ▶ ავტომობილები და სხვა მოწყობილობები 1-დან 5 წლამდე

თუ საიჯარო აქტივის საკუთრების უფლება გადადის ჯგუფზე საიჯარო პერიოდის ბოლოს ან თვითღირებულება ასახავს შესყიდვის უფლებით სარგებლობას, ცვეთის დაანგარიშება ხდება აქტივის სასარგებლო მომსახურების ვადის გამოყენებით. აქტივის გამოყენების უფლება გაუფასურებას ექვემდებარება. იხილეთ სააღრიცხვო პოლიტიკები თავში (ლ) არაფინანსური აქტივების გაუფასურება.

(i) საიჯარო ვალდებულებები

იჯარის დაწყების თარიღში, ჯგუფი აღიარებს საიჯარო ვალდებულებებს, რომლებიც იჯარის ვადის განმავლობაში საიჯარო გადასახდელების მიმდინარე ღირებულებით ფასდება. საიჯარო გადასახდელები მოიცავს ფიქსირებულ თანხებს (მათ შორის არსებით ფიქსირებულ გადახდებს), რასაც აკლდება ნებისმიერი საიჯარო შეღავათების დებიტორული დავალიანება, ცვლადი საიჯარო გადახდები, რომლებიც განაკვეთზე ან კოეფიციენტზეა დამოკიდებული და თანხები, რომელთა გადახდაც მოსალოდნელია ნარჩენი ღირებულების გარანტიების საფუძველზე. საიჯარო გადასახდელები ასევე მოიცავს შესყიდვის უფლებით სარგებლობის ღირებულებას, რომელიც გონივრულ ფარგლებში მიიჩნევა ჯგუფის მიერ გამოყენებულად და ჯარიმების გადახდებს იჯარის შეწყვეტისთვის, თუ იჯარის ვადა ასახავს ჯგუფს, რომელიც იყენებს ხელშეკრულების შეწყვეტის უფლებას.

რამდენიმე ქონების იჯარა მოიცავს ცვლად გადახდის პირობებს, რომლებიც, თავის მხრივ მაღაზიიდან გენერირებულ გაყიდვებს უკავშირდება. ცვლადი საიჯარო გადასახდელები, რომლებიც არ არის დამოკიდებული ინდექსზე ან განაკვეთზე აღიარდება ხარჯის სახით (სანამ მათი გაწევა არ ხდება სასაქონლო-მატერიალური მარაგების საწარმოებლად) იმ პერიოდში, რომელშიც წარმოიშვება ისეთი ვითარება ან სიტუაცია, რომელიც გადახდას იწვევს.

საიჯარო გადასახდელების მიმდინარე ღირებულების დაანგარიშებისას, ჯგუფი იყენებს ზღვრულ სასესხო საპროცენტო განაკვეთს იჯარის დაწყების თარიღში, რადგან იჯარაში ნაგულისხმევი პროცენტი მარტივად ვერ განისაზღვრება. დაწყების თარიღის შემდეგ, საიჯარო ვალდებულებების თანხა გაიზრდება, პროცენტის გაზრდის ასახვის მიზნით, და შემცირდება - განხორციელებული საიჯარო გადასახდელებისთვის. ამასთან, საიჯარო ვალდებულებების საბალანსო ღირებულება გადაითვლება იმ შემთხვევაში, თუ ადგილი ექნება საიჯარო გადახდების ცვლილებას (მაგ. ცვლილება მომავალ გადახდებში, რომელიც წარმოიშვება ამგვარი საიჯარო გადახდების განსაზღვრისთვის გამოყენებული ინდექსის ან განაკვეთის ცვლილებიდან) ან საბაზისო აქტივის ნასყიდობის შეფასების შესაძლებლობის ცვლილებას.

გამოყენების უფლებით გადმოცემული აქტივებიც და საიჯარო ვალდებულებებიც განცალკევებული ერთეულების სახით არიან წარმოდგენილი ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში.

(ii) მოკლევადიანი და დაბალი ღირებულების მქონე აქტივების იჯარები

ჯგუფი იყენებს მოკლევადიანი იჯარის აღიარებისგან გათავისუფლებას შენობების, საოფისე ტექნიკის და ავტოსატრანსპორტო საშუალებების მოკლევადიან იჯარებზე (ე.ი. იჯარებზე, რომლებსაც აქვთ დაწყების თარიღიდან 12- ან ნაკლებთვიანი საიჯარო ვადა და არ მოიცავენ შესყიდვის უფლებას). ის ასევე ეხება დაბალი ღირებულების მქონე აქტივების იჯარის აღიარებისგან გათავისუფლებას, საოფისე აღჭურვილობის იჯარებზე, რომლებიც დაბალფასიანად მოიაზრებიან. საიჯარო გადასახდელები მოკლევადიან იჯარებზე და დაბალი ღირებულების მქონე აქტივების იჯარები აღიარდება ხარჯის სახით საიჯარო ვადაზე ცვეთის დარიცხვის წრფივი მეთოდის გამოყენებით.

ჯგუფი, როგორც მეიჯარე

იჯარა, რომლის დროსაც ჯგუფი არ გადასცემს აქტივის საკუთრებასთან დაკავშირებულ ყველა რისკსა და სარგებელს, საოპერაციო იჯარად კლასიფიცირდება. მიღებული საიჯარო შემოსავალი აღირიცხება დარიცხვის წრფივი მეთოდით იჯარის ვადაზე და, თავისი საოპერაციო ხასიათის გამო, მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში აისახება შემოსავლის ნაწილში. საოპერაციო იჯარის პირობებზე მოლაპარაკებისას გაწეული თავდაპირველი პირდაპირი ხარჯები საიჯარო აქტივების საბალანსო ღირებულებას ემატება და მათი აღიარება ხდება იჯარის ვადაზე იმავე წესით, როგორც თავიდან საიჯარო შემოსავალი. პირობითი საიჯარო ქირის აღიარება ხდება შემოსავლის სახით იმ პერიოდში, როდესაც მოხდა მისი მიღება.

2. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

(რ) გარიგებები საბოლოო მაკონტროლებელ მხარესთან, მშობელ კომპანიასთან და საერთო კონტროლს დაქვემდებარებულ პირებთან

გარიგებები საბოლოო მაკონტროლებელ მხარესთან და საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოსთან აღირიცხება გარიგების ნომინალური ღირებულებით, ფინანსური ინსტრუმენტების მომცველი გარიგებების გამოკლებით. ფინანსური ინსტრუმენტები აღირიცხება შემდეგი აღიარების პოლიტიკების შესაბამისად, რომლებიც განსაზღვრულია ნაწილში (კ) - ფინანსური ინსტრუმენტები, გარიგების ნომინალურ ღირებულებასა და კაპიტალის შემადგენელი ნაწილის სახით აღრიცხულ სამართლიან ღირებულებას შორის სხვაობით. ნებისმიერი შემდგომი მოძრაობა ამ ფინანსურ ინსტრუმენტებში აღირიცხება მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში.

3. ცვლილებები სააღრიცხვო პოლიტიკებში და განმარტებითი შენიშვნებში

ახალი და შეცვლილი სტანდარტები და ინტერპრეტაციები

ჯგუფს ვადაზე ადრე არ მიუღია სხვა რომელიმე სტანდარტი, ინტერპრეტაცია თუ ცვლილება, რომლებიც გამოშვებულია, მაგრამ ჯერ ძალაში არ არის შესული.

შემდეგი ახალი ან შეცვლილი სტანდარტები და ინტერპრეტაციები ძალაში 2021 წლის 1 იანვარს შევიდა, მაგრამ მათ მნიშვნელოვანი გავლენა არ ჰქონიათ ჯგუფისა და კომპანიის ფინანსურ ანგარიშგებებზე:

- ▶ ფასს (IFRS) 9, ბასს (IAS) 39, ფასს (IFRS) 7, ფასს (IFRS) 4 და ფასს (IFRS) 16-ის ცვლილება - *საპროცენტო განაკვეთის ბენჩმარკების ფუნდამენტური რეფორმის მე-2 ეტაპი*;
- ▶ ფასს (IFRS) 16-ის ცვლილება - *„კოვიდ-19-თან დაკავშირებული საიჯარო ქირის დათმობა“ 2021 წლის 30 ივნისის შემდეგ*

4. ახალი სტანდარტები და ინტერპრეტაციები, რომლებიც გამოიცა, მაგრამ ჯერ ძალაში არ შესულა

ახალი და შეცვლილი სტანდარტები და ინტერპრეტაციები, რომლებიც გამოიცა, მაგრამ ფინანსური ანგარიშგების გამოშვების თარიღისთვის ჯერ ძალაში არ შესულა, მოცემულია ქვემოთ. ჯგუფი ამ ახალი და შეცვლილი სტანდარტებისა და ინტერპრეტაციების მიღებას აპირებს მათი ძალაში შესვლისთანავე, თუკი ისინი ჯგუფს მიესადაგება. მოსალოდნელი არ არის, რომ ამ ცვლილებებს მნიშვნელოვანი გავლენა ექნებათ ჯგუფის კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

- ▶ ფასს (IFRS) 17-ის ცვლილება - *სადაზღვევო ხელშეკრულებები*: აღიარება და შეფასება, წარდგენა და ინფორმაციის გამჟღავნება.
- ▶ ცვლილებები ბასს (IAS) 1-ში - *ვალდებულებების კლასიფიკაცია მიმდინარე და გრძელვადიანად*.
- ▶ „კონცეპტუალური მიდგომა“ - *ფასს (IFRS) 3-ის ცვლილება*.
- ▶ „ძირითადი საშუალებები: შემოსავალი დანიშნულებისამებრ გამოყენებამდე“ - *ბასს (IAS) 16-ის ცვლილება*.
- ▶ „წამგებიანი ხელშეკრულებები - ხელშეკრულების შესრულების ხარჯი“ - *ბასს (IAS) 37-ის ცვლილება*.
- ▶ *ფასს (IFRS) 1 - „ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების პირველად გამოყენება“* - შვილობილი კომპანია, რომელიც პირველად იყენებს ფასს სტანდარტებს.
- ▶ *ფასს (IFRS) 9 - ფინანსური ინსტრუმენტები* - გადასახდელები „10-პროცენტიანი“ ტესტის ფარგლებში, ფინანსური ვალდებულებების აღიარების შეწყვეტისთვის.
- ▶ ბასს (IAS) 41 *„სოფლის მეურნეობა“* - დაბეგრვა სამართლიანი ღირებულებით შეფასებაში.
- ▶ სააღრიცხვო შეფასებების განმარტება - ბასს (IAS) 8-ის ცვლილება.
- ▶ სააღრიცხვო პოლიტიკებთან დაკავშირებული განმარტებითი შენიშვნა - ბასს (IAS) 1-ის ცვლილება და განცხადება 2 ფასს-ების გამოყენების პრაქტიკის შესახებ.

5. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები

ჯგუფის ფინანსური ანგარიშგებების მომზადება ხელმძღვანელობის მხრიდან მოითხოვს გარკვეულ გადაწყვეტილებებს, შეფასებებსა და დაშვებებს, რაც გავლენას ახდენს ანგარიშგებაში წარმოდგენილი შემოსავლის, ხარჯების, აქტივებისა და ვალდებულებების ოდენობაზე, მათ გაცხადებაზე და ასევე პირობითი ვალდებულებების გაცხადებაზე. ამ დაშვებებისა და შეფასებების სუბიექტური ხასიათის გამო შეიძლება მნიშვნელოვანი ცვლილებების შეტანა გახდეს საჭირო მომავალი პერიოდების აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებაში.

მოსაზრებები

ქვემოთ წარმოდგენილია ჯგუფის სააღრიცხვო პოლიტიკის გატარების პროცესში ხელმძღვანელობის მიერ გამოთქმული მოსაზრება, რომელიც ყველაზე მეტად მოქმედებს ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახულ თანხებზე.

საბოლოო მაკონტროლებელ მხარეზე გაცემული ფინანსური თავდებობა

2021 და 2020 წლებში ჯგუფმა გააფორმა თავდებობის ხელშეკრულება საბოლოო მაკონტროლებელი მხარის ქართული ბანკის წინაშე არსებული ვალდებულების უზრუნველყოფის მიზნით. ჯგუფის ხელმძღვანელობა მოელის, რომ ვალდებულება საბოლოოდ ჯგუფის მიერ დაიფარება, საბოლოო მაკონტროლებელ მხარეზე დივიდენდების მომავალი განაწილების ან სხვა გზით. შესაბამისად, ჯგუფმა აღიარა სხვა ფინანსური ვალდებულება 34,512 ლარის ოდენობით 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით (2020 წ.: 24,286 ლარი), რაც გარანტირებული ვალდებულების სრულ ოდენობას წარმოადგენს. ხელმძღვანელობამ დაასკვნა, რომ ამგვარი ოპერაცია აკმაყოფილებს მესაკუთრის ფუნქციის შემსრულებლის სახით მოქმედ მესაკუთრესთან გარიგების განმარტებას და ის აღრიცხა სხვა რეზერვებში, კაპიტალში ცვლილების კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში.

შეფასებები და დაშვებები

მომავალთან დაკავშირებით გაკეთებული ძირითადი დაშვებები და შეფასებები და ასევე სხვა განუსაზღვრელობები საანგარიშგებო თარიღისათვის, რომელთა გამოც მომავალ ფინანსურ წელს შეიძლება საჭირო გახდეს მნიშვნელოვანი ცვლილების შეტანა აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებაში, აღწერილია ქვემოთ. ჯგუფმა თავისი დაშვებებისა და შეფასებების საფუძველად გამოიყენა ის ინფორმაცია, რომელიც ხელმისაწვდომი იყო კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადების დროს. თუმცა არსებული გარემოებები და დაშვებები მომავალ მოვლენებთან დაკავშირებით შეიძლება შეიცვალოს ბაზარზე ან გარემოებებში ისეთი ცვლილებების გამო, რომლებიც არ ექვემდებარება ჯგუფის კონტროლს. ასეთი ცვლილებები დაშვებებში აისახება მათი დადგომისთანავე.

შემოსავლის აღიარება - მომსახურების ტიპის გარანტიების განცალკევებული სარეალიზაციო ფასის შეფასება

ჯგუფი მომხმარებლებს უზრუნველყოფს მომსახურების ტიპის გარანტიებით. ეს საგარანტიო მომსახურება ან ცალკე იყიდება, ან გაყიდულ საქონელთან ერთად.

ჯგუფმა განსაზღვრა, რომ ზემოთ აღწერილი საქონელი და მომსახურებები შესაძლოა განცალკევებული იყოს. შესაბამისად, ჯგუფმა გარიგების ფასის ნაწილი გადაანაწილა საქონლის გაყიდვაზე და მომსახურებების გაწევაზე, ფარდობითი განცალკევებული სარეალიზაციო ფასების მიხედვით. ჯგუფი სახელშეკრულებო განცალკევებულ სარეალიზაციო ფასს განსაზღვრავს განსხვავებული საბაზისო საქონლის ან მომსახურების თითოეული შესასრულებელი ვალდებულების ხელშეკრულებაში და გარიგებს ფასს ამგვარი განცალკევებული ფასების პროპორციულად ანაწილებს.

საგარანტიო ვალდებულება და აქტივები

ანარიცხი აღიარდება წლის განმავლობაში გაყიდულ პროდუქტებზე მოსალოდნელი საგარანტიო მოთხოვნებისთვის, ნაწილების გამოცვლის და შეკეთების განვლილი გამოცდილების საფუძველზე. ანარიცხი წარმოადგენს მოცულობების დონის, პროდუქციის ასორტიმენტის და შეკეთებისა და გამოცვლის თვითღირებულების წარსული გამოცდილების საფუძველზე განხორციელებულ შეფასებას და ის საანგარიშგებო თარიღის მდგომარეობით გაყიდულ საქონელზე ჯგუფის ვალდებულების შესასრულებლად საჭირო თანხების ხელმძღვანელობისეულ შეფასებას წარმოადგენს. 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფმა მის კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში აღიარა საგარანტიო ანარიცხი 1,601 ლარის (2020 წ.: 941 ლარი) ოდენობით. ჯგუფმა ასევე ასახა შესაბამისი აქტივი 1,227 ლარის (2020 წ.: 845 ლარი) ოდენობით, შესაბამისი მწარმოებლებისგან ამგვარი საგარანტიო ვალდებულებების ანაზღაურების მისი სახელშეკრულებო უფლების აღიარების მიზნით.

5. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები (გაგრძელება)

ხელშეკრულებების საიჯარო პირობების განსაზღვრა განახლებისა და შეწყვეტის შესაძლებლობით - ჯგუფი, როგორც მოიჯარე

ჯგუფი განსაზღვრავს საიჯარო ვადას იჯარის შეუქცევადი ვადის სახით, ნებისმიერ სხვა პერიოდთან ერთად, რომელზეც ვრცელდება იჯარის გახანგრძლივების ფუნქცია, თუ მოიჯარეს ექნება გონივრული რწმენა იმისა, რომ ამგვარი ფუნქციით ისარგებლებენ, ან ნებისმიერი პერიოდთან ერთად, რომელზეც ვრცელდება იჯარის შეწყვეტის ფუნქცია, თუ მისი გამოყენების გონივრული რწმენა არ არსებობს.

რამდენიმე იჯარის ფარგლებში, ჯგუფს შეუძლია იჯარით აიღოს აქტივები დამატებითი - ერთიდან ოთხ წლამდე ვადით. იმის შეფასებაში, არსებობს თუ არა გონივრული რწმენა იმისა, რომ ორგანიზაცია ისარგებლებს იჯარის განახლების შესაძლებლობით, ჯგუფი მსჯელობას ეყრდნობა. ე.ი. იჯარის განახლებისთვის ის განიხილავს ყველა შესაძლებელ ფაქტორს, რომელიც მისთვის ეკონომიკურ სარგებელს წარმოქმნის. ხელშეკრულების დაწყების თარიღის შემდეგ, ჯგუფმა განმეორებით შეაფასა იჯარის ვადა იმის გადასამოწმებლად, ხომ არ არსებობს მნიშვნელოვანი მოვლენა ან ცვლილება ვითარებებში, რომლებიც მისი კონტროლის ფარგლებშია ან მოქმედებს მის მიერ იჯარის განახლების შესაძლებლობით სარგებლობის (ან არ სარგებლობის) უნარზე. ჯგუფმა გაითვალისწინა განახლების პერიოდი იჯარის პირობის შემადგენელი ნაწილის სახით, მიწის ნაკვეთების და შენობა-ნაგებობების, მანქანა-დანადგარების და აღჭურვილობის იჯარებისთვის.

ჯგუფს ასევე რამდენიმე საიჯარო ხელშეკრულება აქვს, რომლებიც შეწყვეტის შესაძლებლობას იძლევა. იმის შეფასებაში, არსებობს თუ არა გონივრული რწმენა იმისა, რომ ორგანიზაცია ისარგებლებს იჯარის შეწყვეტის შესაძლებლობით, ჯგუფი მსჯელობას ეყრდნობა. ჯგუფს არ აქვს განზრახული გამოიყენოს შეწყვეტის შესაძლებლობა მისი საიჯარო ხელშეკრულებებისთვის.

სავაჭრო დებიტორული დავალიანებების მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ანარიცხი

სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანებები

სავაჭრო დებიტორული დავალიანებასა და სახელშეკრულებო აქტივებზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის დაანგარიშებისთვის ჯგუფი ორ მეთოდს იყენებს - ინდივიდუალური და კოლექტიური შეფასების მეთოდებს. ინდივიდუალური მეთოდი გამოიყენება მხოლოდ მნიშვნელოვან კონტრაგენტებთან, დაკავშირებულ მხარეებსა და სახელმწიფო ორგანიზაციებთან მიმართებაში.

კოლექტიურ მეთოდში ჯგუფი იყენებს ანარიცხის მატრიცას სავაჭრო დებიტორული დავალიანებებისა და სახელშეკრულებო აქტივების მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის დასაანგარიშებლად. დარეზერვების დონე ეფუძნება ვადაგადაცილებული დღეების რაოდენობას ზარალის მსგავსი მახასიათებლების მქონე სხვადასხვა სამომხმარებლო სეგმენტების დაჯგუფების საფუძველზე.

ანარიცხის მატრიცა თავდაპირველად ეფუძნება ჯგუფის განვლილ ხილულ გადაუხდელობის განაკვეთს, გარდა სახელმწიფო უწყებებისა. ჯგუფი მოახდენს მატრიცის დაკალიბრებას საკრედიტო ზარალის გამოცდილების საპროგნოზო ინფორმაციაზე მორგების მიზნით. თითოეულ ანგარიშგების თარიღში, ახლდება წარსულში დაფიქსირებული გადაუხდელობის განაკვეთები და ანალიზდება ცვლილებები მომავალზე ორიენტირებულ შეფასებებში.

ჯგუფის საკრედიტო ზარალის განვლილი გამოცდილება და საპროგნოზო ეკონომიკური პირობები შესაძლოა არ იყოს მომავალში კლიენტის ფაქტიური დეფოლტირების განმსაზღვრელი. ინფორმაცია მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შესახებ ჯგუფის სავაჭრო დებიტორულ დავალიანებებთან და სახელშეკრულებო აქტივებთან დაკავშირებით მოცემულია მე-10 შენიშვნაში.

2021 და 2020 წლებისთვის ჯგუფმა შეაფასა, რომ მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი არაარსებითი იყო სახელმწიფო უწყებების მიმართ დებიტორული დავალიანებებისთვის. ყველა თანხა მომდევნო პერიოდის განმავლობაში იყო მიღებული.

5. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები (გაგრძელება)**გაცემული სესხები**

გაცემულ სესხებზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი ინდივიდუალურად ფასდება, მსესხებლის შიდა საკრედიტო რეიტინგის გათვალისწინებით, კონკრეტული ფინანსური და არაფინანსური ინფორმაციის საფუძველზე, გარდა შპს „თეგეტა მოტორსის“ ჯგუფში შემავალი კომპანიებისა. შპს „თეგეტა მოტორსის“ შვილობილი კომპანიებისთვის შიდა რეიტინგი მშობელი კომპანიის რეიტინგს ემთხვევა. 2021 წლისა და 2020 წლის დეკემბრის მდგომარეობით სესხების უმეტესობა მშობელი კომპანიის შვილობილ კომპანიებზე იყო გაცემული.

2021 და 2020 წლებში ჯგუფმა შეაფასა, რომ მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი არაარსებითი იყო გაცემული სესხების მთლიანი ნაშთისთვის.

საიჯარო ვალდებულების დასაანგარიშებლად გამოყენებული ზღვრული სასესხო საპროცენტო განაკვეთის შეფასება

ჯგუფს არ შეუძლია იჯარაში შემავალი საპროცენტო განაკვეთის განსაზღვრა, შესაბამისად, საიჯარო ვალდებულებების შესაფასებლად ის ზღვრულ სასესხო საპროცენტო განაკვეთს იყენებს. ზღვრული სასესხო საპროცენტო განაკვეთი წარმოადგენს საპროცენტო განაკვეთს, რომლის გადახდაც ჯგუფს მოუწევდა გამოყენების უფლებით გადმოცემული აქტივის მსგავსი ღირებულების მქონე აქტივის შესაძენად საჭირო თანხების მსგავსი ვადის და მსგავსი უზრუნველყოფის მქონე სესხის დასაფარად მსგავს ეკონომიკურ გარემოში. ჯგუფმა ზღვრული სასესხო საპროცენტო განაკვეთი შეაფასა ემპირიული შემავალი ინფორმაციის (როგორიც არის საბაზრო საპროცენტო განაკვეთი) გამოყენებით, როდესაც ისინი ხელმისაწვდომია და საჭიროა საწარმოს დამახასიათებელი კონკრეტული შეფასებების გაკეთება.

6. ძირითადი საშუალებები

	მიწა და შენობა- ნაგებობები	მანქანა- დანადგარები და აღჭურვილობა	საოფისე აღჭურვილობა და ავტომობილები	საიჯარო ქონების გაუმჯობესება	სხვა	სულ
თვითღირებულება	6	1	365	895	23	1,290
დაგროვილი ცვეთა	(1)	–	(159)	(429)	(14)	(603)
საბალანსო ღირებულება 2019 წლის 31 დეკემბრისთვის	5	1	206	466	9	687
შესყიდვები	–	12	65	24	4	105
გასვლები	–	–	(112)	–	(5)	(117)
ცვეთის ხარჯი	(3)	(2)	(70)	(222)	(4)	(301)
გასვლებზე დაგროვილი ცვეთა	–	–	33	–	5	38
საბალანსო ღირებულება 2020 წლის 31 დეკემბრისთვის	2	11	122	268	9	412
თვითღირებულება	6	13	318	919	22	1,278
დაგროვილი ცვეთა	(4)	(2)	(196)	(651)	(13)	(866)
საბალანსო ღირებულება 2020 წლის 31 დეკემბრისთვის	2	11	122	268	9	412
შესყიდვები	–	1	51	–	4	56
მარაგებიდან გადმოტანა	–	43	1	7	3	54
გასვლები	–	(1)	(98)	–	–	(99)
ცვეთის ხარჯი	(2)	(8)	(62)	(236)	(5)	(313)
გასვლებზე დაგროვილი ცვეთა	–	1	40	–	–	41
საბალანსო ღირებულება 2021 წლის 31 დეკემბრისთვის	–	47	54	39	11	151
თვითღირებულება	6	56	272	926	29	1,289
დაგროვილი ცვეთა	(6)	(9)	(218)	(887)	(18)	(1,138)
საბალანსო ღირებულება 2021 წლის 31 დეკემბრისთვის	–	47	54	39	11	151

6. ძირითადი საშუალებები (გაგრძელება)

ქვემოთ მოცემულია ჯგუფის მოგება-ზარალში აღიარებული ცვეთის თანხები:

	2021 წლის 31 დეკემბერი	2020 წლის 31 დეკემბერი
რეალიზებული საქონლის თვითღირებულებაში შესული	235	228
საერთო და ადმინისტრაციულ ხარჯებში შესული	78	73
სულ ცვეთის ხარჯი	313	301

2021 წლის 31 დეკემბერს ჯგუფის მიწა, შენობა-ნაგებობები, მანქანა-დანადგარები და აღჭურვილობა საბალანსო ღირებულებით 47 ლარი (2020 წ.: 13 ლარი) წარმოადგენს ჯგუფის მიერ აღებული სესხების უზრუნველყოფას (იხილეთ 21-ე შენიშვნაში).

2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ჯგუფში ექსპლუატაციაში მყოფი და სრულად ამორტიზებული ძირითადი საშუალებების მთლიანი საბალანსო ღირებულება შეადგენდა 152 ლარს (2020 წ.: 27 ლარი).

7. გამოყენების უფლების მქონე აქტივები და საიჯარო ვალდებულებები

ქვემოთ მოცემულია ჯგუფის გამოყენების უფლებით გადმოცემული აქტივების საბალანსო ღირებულება და მოძრაობები პერიოდის განმავლობაში:

	მიწა და შენობა-ნაგებობები	საოფისე აღჭურვილობა და ავტომობილები	სულ
თვითღირებულება	1,571	–	1,571
დაგროვილი ცვეთა	(270)	–	(270)
საბალანსო ღირებულება 2020 წლის 1 იანვარს	1,301	–	1,301
შესყიდვები	26,869	842	27,711
გასვლები	(885)	–	(885)
ცვეთის ხარჯი	(1,898)	(27)	(1,925)
გასვლებზე დაგროვილი ცვეთა	204	–	204
საბალანსო ღირებულება 2020 წლის 31 დეკემბრისთვის	25,591	815	26,406
თვითღირებულება	27,555	842	28,397
დაგროვილი ცვეთა	(1,964)	(27)	(1,991)
საბალანსო ღირებულება 2020 წლის 31 დეკემბრისთვის	25,591	815	26,406
შესყიდვები	5,582	620	6,202
ხელშეკრულების შეწყვეტისა და მოდიფიკაციის ეფექტი	684	(437)	247
ცვეთის ხარჯი	(10,031)	(232)	(10,263)
გასვლებზე დაგროვილი ცვეთა	261	70	331
საბალანსო ღირებულება 2021 წლის 31 დეკემბრისთვის	22,087	836	22,923
თვითღირებულება	33,821	1,025	34,846
დაგროვილი ცვეთა	(11,734)	(189)	(11,923)
საბალანსო ღირებულება 2021 წლის 31 დეკემბრისთვის	22,087	836	22,923

1-ელ შენიშვნაში განხილული ტრანსფორმაციის გამო ჯგუფის ოპერაციები გაიზარდა 2020 წლიდან. ამის გამო, 2020 წელს ჯგუფმა საქართველოს სხვადასხვა რეგიონში იჯარით აიღო დამატებითი საოფისე ფართები, მომსახურების სივრცეები და შოურუმები, საწყობები და ავტოსადგომები.

შპს „თეგეტა თრაქ ენდ ბას“

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

(თანხები მოცემულია ათას ლარში)

7. გამოყენების უფლების მქონე აქტივები და საიჯარო ვალდებულებები (გაგრძელება)

ქვემოთ განსაზღვრულია საიჯარო ვალდებულებების საბალანსო ღირებულება და მოძრაობები პერიოდის განმავლობაში:

	2021	2020
1 იანვრის მდგომარეობით	27,227	1,538
შესყიდვები	6,202	27,711
პროცენტის დარიცხვა (მე-18 შენიშვნა)	2,327	611
ხელშეკრულების შეწყვეტისა და მოდიფიკაციის ეფექტი	487	(834)
გადახდები	(11,750)	(2,305)
უცხოური ვალუტის კურსის ცვლილებებით გამოწვეული ეფექტი	(1,344)	532
კოვიდ-19-ით გამოწვეული შემოსავალი დათმობიდან (მე-17 შენიშვნა)	–	(26)
31 დეკემბრის მდგომარეობით	23,149	27,227
მიმდინარე	9,396	11,467
გრძელვადიანი	13,753	15,760

საიჯარო ვალდებულებების ვადიანობის ანალიზი განხილულია 22-ე შენიშვნაში.

ქვემოთ მოცემულია მოგება-ზარალში აღიარებული თანხები:

	2021	2020
საერთო და ადმინისტრაციულ ხარჯებში შესული გამოყენების უფლებით		
გადმოცემული აქტივების ცვეთის ხარჯი (მე-16 შენიშვნა)	10,263	1,925
მოკლევადიან და დაბალი ღირებულების მქონე აქტივების იჯარებთან		
დაკავშირებული ხარჯები	3,136	894
საპროცენტო ხარჯი საიჯარო ვალდებულებებზე (მე-18 შენიშვნა)	2,327	611
კოვიდ-19-ით გამოწვეული შემოსავალი დათმობიდან (მე-17 შენიშვნა)	–	(26)
უცხოური ვალუტის კურსის ცვლილებებით გამოწვეული ეფექტი	(1,344)	532
შემოსულობა საიჯარო ხელშეკრულების შეწყვეტიდან (მე-17 შენიშვნა)	(91)	(153)
მოგება-ზარალში აღიარებული მთლიანი თანხა	14,291	3,783

ჯგუფის მთლიანი ფულადი ნაკადები იჯარებზე შეადგენდა 14,887 ლარს 2021 წელს (2020 წ.: 3,199 ლარი).

8. სასაქონლო-მატერიალური მარაგები

	2021 წლის 31 დეკემბერი	2020 წლის 31 დეკემბერი
გადასაყიდად გამოიზნული საქონელი (თვითღირებულებასა და წმინდა		
სარეალიზაციო ღირებულებას შორის უმცირესი)	26,605	23,888
საქონელი გზაში (თვითღირებულებასა და წმინდა სარეალიზაციო ღირებულებას		
შორის უმცირესი)	2,147	15,808
სხვა (თვითღირებულებით)	409	278
სულ სასაქონლო-მატერიალური მარაგები	29,161	39,974

2021 წლის 31 დეკემბერს ჯგუფის სასაქონლო-მატერიალური მარაგები 29,161 ლარის (2020 წ.: 39,974 ლარი) ოდენობით, წარმოადგენს ჯგუფის მიერ აღებული სესხების უზრუნველყოფას (იხილეთ 21-ე შენიშვნა).

ჯგუფის სასაქონლო-მატერიალური მარაგები ჩამოიწერა მათ წმინდა სარეალიზაციო ღირებულებამდე და აღირიცხა სხვა საოპერაციო ხარჯების მუხლში 633 ლარის (2020 წ.: 298 ლარი) ოდენობით (იხილეთ მე-17 შენიშვნა).

შპს „თეგეტა თრაქ ენდ ბას“

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

(თანხები მოცემულია ათას ლარში)

9. გაცემული სესხები

	2021 წლის 31 დეკემბერი	2020 წლის 31 დეკემბერი
დურ კომპანიებზე გაცემული სესხები	1,855	–
მესამე პირებზე გაცემული სესხები	6	6
მშობელ კომპანიაზე გაცემული სესხი	–	3
სულ გაცემული სესხები	1,861	9

ქვემოთ ცხრილში გაანალიზებულია გაცემული დაუფარავი სესხები 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

	2021 წლის 31 დეკემბერი	2020 წლის 31 დეკემბერი
შპს „თეგეტა ქომერშელ ვიიქლზე“ გაცემული სესხები	1,140	–
შპს „თეგეტა ქონსტრაქშენ ექვიფმენტზე“ გაცემული სესხები	703	–
შპს „ქონსტრაქშენ მეშინერი ჯორჯიაზე“ გაცემული სესხები	12	–
მესამე პირებზე გაცემული სესხები	6	6
მშობელ კომპანიაზე გაცემული სესხი	–	3
სულ გაცემული სესხები	1,861	9

მოდრაობა გაცემულ სესხებში იყო შემდეგი:

	2021	2020
1 იანვარს	9	980
გაცემული სესხები	11,560	8,457
გაცემული სესხების დაფარვა	(9,681)	(9,515)
მიღებული პროცენტი	(730)	(88)
საპროცენტო შემოსავალი	773	68
საკურსო სხვაობიდან მიღებული წმინდა შემოსულობა	(70)	107
31 დეკემბერს	1,861	9

10. სავაჭრო დებიტორული დავალიანებები

	2021 წლის 31 დეკემბერი	2020 წლის 31 დეკემბერი
სავაჭრო დებიტორული დავალიანებები	13,251	13,099
სხვა დებიტორული დავალიანებები	–	154
გამოკლებული: მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ანარიცხი	(2,687)	(937)
სულ სავაჭრო დებიტორული დავალიანებები	10,564	12,316

2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით სავაჭრო დებიტორულ დავალიანებებში შესული ფინანსური აქტივების ანალიზი საკრედიტო ზარალის მიხედვით ჯგუფისთვის არის შემდეგი:

	მიმდინარე	<31 დღე	30-90 დღე	90-180 დღე	180-360 დღე	>360 დღე	სულ
დეფოლტის რისკის ქვეშ არსებული შეფასებული მთლიანი ღირებულება	3,472	2,712	2,936	1,882	593	1,656	13,251
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი	–	–	153	772	435	1,327	2,687
მოსალოდნელი ზარალის განაკვეთი	0%	0%	5.21%	41%	73.36%	80.13%	20.28%

შპს „თეგეტა თრაქ ენდ ბას“

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

(თანხები მოცემულია ათას ლარში)

10. სავაჭრო დებიტორული დავალიანებები (გაგრძელება)

2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით სავაჭრო და სხვა დებიტორულ დავალიანებებში შესული ფინანსური აქტივების ანალიზი საკრედიტო ხარისხის მიხედვით ჯგუფისთვის არის შემდეგი:

	მიმდინარე	<31 დღე	30-90 დღე	90-180 დღე	180-360 დღე	>360 დღე	სულ
დეფოლტის რისკის ქვეშ არსებული შეფასებული მთლიანი ღირებულება	1,913	5,209	3,298	819	183	1,831	13,253
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი	–	–	4	–	7	926	937
მოსალოდნელი ზარალის განაკვეთი	0%	0%	0%	0%	4%	51%	7,07%

მომდინარე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ანარიცხში შემდეგია:

	2021	2020
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ანარიცხი 1 იანვარს	937	119
წლის დანარიცხი (მე-17 შენიშვნა)	1,750	818
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ანარიცხი 31 დეკემბრის	2,687	937

11. ფულადი სახსრები

	2021 წლის 31 დეკემბერი	2020 წლის 31 დეკემბერი
მიმდინარე ანგარიშები ბანკებში	3,969	2,119
ნაღდი ფული საღაროში	48	21
ფულადი სახსრები გზაში	55	18
შეზღუდული გამოყენების უფლების მქონე ფულადი სახსრები	35,371	24,231
სულ ფულადი სახსრები	39,443	26,389
შეზღუდული გამოყენების უფლების მქონე ფულადი სახსრები	(35,371)	(24,231)
სულ ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები ფულადი ნაკადების კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში	4,072	2,158

ჯგუფის ფულადი სახსრების და მათი ეკვივალენტების ძირითად ნაშთებს ფლობს საქართველოს კომერციულ ბანკში, რომელსაც „Fitch“-ის სარეიტინგო სააგენტოს მიერ მინიჭებული აქვთ BB- რეიტინგი.

2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით სულ შეზღუდული გამოყენების უფლების მქონე ფულადი სახსრებიდან 35,118 ლარი (2020 წ.: 23,813) შეზღუდულია კომპანიის საბოლოო მაკონტროლებელი მხარის სახელზე გაცემული თავდებობით (21-ე შენიშვნა).

2021 წელს კომპანიის ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებზე დარიცხულმა საპროცენტო შემოსავალმა 62 ლარი (2020 წ.: 52 ლარი) შეადგინა.

შპს „თეგეტა თრაქ ენდ ბას“

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

(თანხები მოცემულია ათას ლარში)

12. ნასესხები სახსრები

	2021 წლის 31 დეკემბერი	2020 წლის 31 დეკემბერი
მიღებული სესხები - ძირი	10,967	25,942
მიღებული სესხები - დარიცხული პროცენტი	139	182
სულ ნასესხები სახსრები	11,106	26,124

ქვემოთ ცხრილში გაანალიზებულია გაცემული დაუფარავი ნასესხები სახსრები 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

ორიგინალი ვალუტა	ხელშეკრულების/ ცვლილების		გამსესხებელი	ნაშთი
	თარიღი	დაფარვის თარიღი		
ლარი	2021	2022	ქართული კომერციული ბანკი	6,535
ევრო	2021	2022	შპს „თეგეტა პრემიუმ ვიიქელს“	1,133
ევრო	2021	2022	მშობელი კომპანია	3,438
				11,106

ქვემოთ ცხრილში გაანალიზებულია გაცემული დაუფარავი ნასესხები სახსრები 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

ორიგინალი ვალუტა	ხელშეკრულების/ ცვლილების		გამსესხებელი	ნაშთი
	თარიღი	დაფარვის თარიღი		
ლარი	2019	2021	ქართული კომერციული ბანკი	8,081
ლარი	2020	2021	მშობელი კომპანია	3,403
ევრო	2020	2021	მშობელი კომპანია	13,422
ევრო	2020	2021	შპს „თეგეტა პრემიუმ ვიიქელს“	1,218
				26,124

ინფორმაცია საბანკო სესხებისთვის უზრუნველყოფის საგნის სახით დაგირავებული აქტივების შესახებ და განხილვები ვალდებულებებთან შესაბამისობის თაობაზე მოცემულია 21-ე შენიშვნაში.

ნასესხები სახსრების მოძრაობა ასე გამოიყურებოდა:

	2021	2020
1 იანვარს	26,124	6,385
სესხის აღება	41,005	35,981
საპროცენტო ხარჯი (მე-18 შენიშვნა)	1,943	791
გადახდილი პროცენტი	(1,246)	(659)
ძირი თანხის დაფარვა	(54,842)	(16,684)
საკუროს სხვაობიდან მიღებული (ზარალი)/შემოსულობა, წმინდა	(1,878)	310
31 დეკემბერს	11,106	26,124

13. სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანებები

	2021 წლის 31 დეკემბერი	2020 წლის 31 დეკემბერი
სავაჭრო კრედიტორული დავალიანებები	24,937	33,472
დარიცხული სახელფასო ვალდებულება	906	645
გადასახდელი დივიდენდები	—	1,296
სხვა	53	44
სულ სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანებები	25,896	35,457

2019 წელს გამოცხადებული დივიდენდების გადახდა მოხდა 2021 წლის სექტემბერში.

14. შემოსავალი მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან

	2021	2020
შემოსავალი საქონლის გაყიდვიდან	193,815	66,558
შემოსავალი გაწეული მომსახურებებიდან	13,508	3,258
სულ შემოსავალი	207,323	69,816

2021 და 2020 წლების განმავლობაში საქონლის გადაცემა მოხდა დროის გარკვეულ მომენტში, ხოლო მომსახურების გაწევა - დროის განმავლობაში.

ჯგუფმა აღიარა შემოსავალთან დაკავშირებული შემდეგი სავაჭრო დებიტორული დავალიანებები და სახელშეკრულებო ვალდებულებები:

	2021 წლის 31 დეკემბერი	2020 წლის 31 დეკემბერი
სავაჭრო დებიტორული დავალიანებები	10,564	12,316
სახელშეკრულებო ვალდებულებები - გრძელვადიანი ნაწილი	1,712	2,155
სახელშეკრულებო ვალდებულებები - მიმდინარე წილი	2,591	8,404

სავაჭრო მოთხოვნების აღიარება ხორციელდება მაშინ, როდესაც ანაზღაურებაზე უფლება უპირობო ხდება.

სახელშეკრულებო ვალდებულებები არის კლიენტებისგან მიღებული ანაზღაურება და წარმოადგენს ჯგუფის ვალდებულებას, გადასცეს საქონელი ან მომსახურება გაუწიოს ამ კლიენტებს.

2,591 ლარის ოდენობით ჯგუფის სახელშეკრულებო ვალდებულებების აღიარება მოსალოდნელია 2022 წელს შემოსავლის სახით, რომელიც უკავშირდება საანგარიშგებო თარიღში დაუკმაყოფილებელი შესასრულებელ ვალდებულებებს. 2021 წელს ჯგუფმა შემოსავლის სახით აღიარა 8,404 ლარი, რომელიც საანგარიშგებო პერიოდის დასაწყისში აღრიცხული იყო სახელშეკრულებო ვალდებულებების მიმდინარე წილის ნაწილში.

სახელშეკრულებო ვალდებულებების გრძელვადიანი ნაწილი მთლიანად უკავშირდება ჯგუფის მიერ გაყიდული ავტობუსების მომსახურების ტიპის გარანტიებს.

შპს „თეგეტა თრაქ ენდ ბას“

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები
(თანხები მოცემულია ათას ლარში)

15. გაყიდული პროდუქციის თვითღირებულება

	2021	2020
დროის კონკრეტულ მონაკვეთში გაყიდული საქონლის თვითღირებულება	(145,054)	(53,304)
დროის განმავლობაში გაწეული მომსახურების თვითღირებულება:		
პერსონალის ხარჯები	(6,105)	(1,720)
გამოყენების უფლების მქონე აქტივის ცვეთის ხარჯი	(4,273)	–
შესყიდული მომსახურებები	(1,896)	(54)
გამოყენებული მასალები	(376)	(145)
ცვეთის ხარჯი	(235)	(228)
საიჯარო ხარჯი	(63)	–
სხვა ხარჯები	(91)	(14)
სულ გაყიდული პროდუქციის თვითღირებულება	(158,093)	(55,465)

16. საერთო და ადმინისტრაციული ხარჯები

	2021	2020
გამოყენების უფლების მქონე აქტივის ცვეთის ხარჯი	(5,990)	(1,925)
პერსონალის ხარჯები	(4,436)	(1,596)
პროფესიული მომსახურება	(1,037)	(164)
საოფისე ხარჯი	(808)	(175)
მოკლევადიან და დაბალი ღირებულების მქონე აქტივების იჯარებთან დაკავშირებული ხარჯები	(468)	(894)
გადასახადები, მოგების გადასახადის გარდა	(188)	(15)
ცვეთა და ამორტიზაცია	(79)	(74)
სამიწვინებო ხარჯი	(69)	(24)
სხვა ხარჯები	(412)	(68)
სულ საერთო და ადმინისტრაციული ხარჯები	(13,487)	(4,935)

17. სხვა საოპერაციო შემოსავალი და ხარჯები

	2021	2020
შემოსულობა საგარანტიო ანარიცხის ხელახალი შეფასებიდან	433	353
სააგენტო მომსახურების გასამრჯელო	347	–
შემოსავალი სტანდარტული საგარანტიო მომსახურებებიდან, წმინდა	277	293
შემოსულობა სასაქონლო-მატერიალური მარაგების ზედმეტობიდან	266	80
შემოსავალი მარაგების ტრანსპორტირებიდან	123	–
შემოსულობა საიჯარო ხელშეკრულების მოდიფიცირებიდან	91	–
სავაჭრო კრედიტორული დავალიანებების გამოსყიდვა	15	12
შემოსავალი საოპერაციო იჯარიდან	1	60
კომპენსაცია დაზიანებულ საქონელზე	–	259
შემოსავალი საბოლოო მაკონტროლებელ მხარეზე გაცემული თავდებობიდან (მე-5 შენიშვნა)	–	156
შემოსავალი საიჯარო ქირის შემცირებიდან (მე-7 შენიშვნა)	–	26
სხვა	122	537
სულ სხვა საოპერაციო შემოსავალი	1,675	1,776

შპს „თეგეტა თრაქ ენდ ბას“

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

(თანხები მოცემულია ათას ლარში)

17. სხვა საოპერაციო შემოსავალი და ხარჯები (გაგრძელება)

	2021	2020
სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანებების მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ანარიცხი (მე-10 შენიშვნა)	(1,750)	(818)
სასაქონლო-მატერიალური მარაგების ჩამოწერა წმინდა სარეალიზაციო ღირებულებამდე (მე-8 შენიშვნა)	(633)	(298)
საგარანტიო ანარიცხის დარიცხვა	(278)	–
ჯარიმები და საურავები	–	(6)
სხვა	(155)	(159)
სულ სხვა საოპერაციო ხარჯები	(2,816)	(1,281)

18. ფინანსური ხარჯები

	2021	2020
საპროცენტო ხარჯი საიჯარო ვალდებულებებზე (მე-7 შენიშვნა)	(2,327)	(611)
საპროცენტო ხარჯი სხვა ფინანსურ ვალდებულებებზე	(2,058)	(266)
საპროცენტო ხარჯი (მე-12 შენიშვნა)	(1,943)	(791)
საკურსო სხვაობიდან მიღებული ზარალი	–	(146)
სხვა	(24)	(28)
სულ ფინანსური ხარჯები	(6,352)	(1,842)

19. ფინანსური შემოსავალი

	2021	2020
საკურსო სხვაობიდან მიღებული შემოსულობა	2,653	–
ფინანსური გარანტიის ხელახალი შეფასებით მიღებული შემოსულობა	1,522	–
საპროცენტო შემოსავალი	835	123
სულ ფინანსური შემოსავალი	5,010	123

20. კაპიტალი

20.1 საწესდებო კაპიტალი

2021 წლის 31 დეკემბრისა და 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კომპანიის საწესდებო კაპიტალი 0,2 ლარით განისაზღვრა, რომელიც ფინანსურ ანგარიშგებაში წარდგენის მიზნით წულამდე დამრგვალდა. კომპანიის 100%-ს ფლობს შპს „თეგეტა მოტორსი“.

20.2 კაპიტალის სხვა განაწილება

ფინანსური თავდებობის ხელშეკრულებებისა და სხვა ფინანსური ვალდებულებების აღიარებასთან დაკავშირებული სხვა კაპიტალის განაწილება შეესაბამება ჯგუფის სააღრიცხვო პოლიტიკების მოთხოვნებს (21-ე შენიშვნა).

21. პირობითი ვალდებულებები**საგადასახადო კანონმდებლობა**

საქართველოს საგადასახადო სისტემა შედარებით ახალია და ხშირია საკანონმდებლო ცვლილებები, ოფიციალური განცხადებები და სასამართლო გადაწყვეტილებები, რომლებიც ხშირად ბუნდოვანი და ურთიერთსაწინააღმდეგოა და სხვადასხვა საგადასახადო უწყების მიერ განსხვავებულად შეიძლება იქნეს გაგებული. გადასახადები ექვემდებარება გადასინჯვას და მოკვლევას მთელი რიგი სახელმწიფო უწყების მიერ, რომლებსაც აქვთ მკაცრი ჯარიმების და საურავების დაკისრების უფლება.

ხელმძღვანელობა დარწმუნებულია, რომ მან ადეკვატურად გაითვალისწინა საგადასახადო ვალდებულებები საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობის, ოფიციალური განცხადებებისა და სასამართლო გადაწყვეტილებების საკუთარი ინტერპრეტაციის საფუძველზე. მაგრამ შესაბამისი ორგანოების ინტერპრეტაცია შეიძლება განსხვავდებოდეს „კომპანიის“ ინტერპრეტაციისგან და თუ ისინი შეძლებენ საკუთარი ინტერპრეტაციის განხორციელებას, ამას შესაძლოა მნიშვნელოვანი ზეგავლენა ჰქონდეს ფინანსურ ანგარიშგებებზე.

დაგირავებული აქტივები

ქვემოთ მოცემული აქტივები დაგირავებული იყო ბანკებისგან ნასესხები სახსრების უზრუნველყოფის საგნის სახით:

	2021 წლის 31 დეკემბერი	2020 წლის 31 დეკემბერი
მიწა და შენობა-ნაგებობები (მე-6 და მე-12 შენიშვნები)	–	2
მანქანა-დანადგარები და აღჭურვილობა (მე-6 და მე-12 შენიშვნები)	47	11
სასაქონლო-მატერიალური მარაგები (მე-8 და მე-12 შენიშვნები)	29,161	39,974

35,118 ლარის ოდენობით (2020 წ.: 23,813 ლარი) ფულადი სახსრები დაგირავებულია 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ჯგუფის საბოლოო მაკონტროლებელი მხარის ვალდებულების უზრუნველსაყოფად (21-ე შენიშვნა).

ფინანსური თავდებობის ხელშეკრულებები

2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით კომპანიამ გააფორმა თავდებობის ხელშეკრულება ქართულ კომერციულ ბანკთან. თავდებობის ფარგლებში, კომპანია იძლევა მისი მშობელი კომპანიისა და დური კომპანიების ვალდებულებების შესრულების გარანტიას ბანკის მიმართ არსებულ სესხებთან დაკავშირებით. კომპანია არ კისრულობს მესამე პირის თავდებობას.

2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით იყო შემდეგი თავდებობები:

	მაქსიმალური რისკი	ფინანსური თავდებობის ხელშეკრულებების წმინდა საბალანსო ღირებულება
მშობელი კომპანია		822
შპს „თეგეტა პრემიუმ ვიიქელს“		51
შპს „ტოიოტა ცენტრი თეგეტა“	464,640	204
შპს „თი-ბი-ეი თეგეტა“		6
შპს „თეგეტა ავტომოტივ იმპორტი“		192
შპს „თეგეტა პრაიმ პროდაქტს“		69
სულ	464,640	1,344

შპს „თეგეტა თრაქ ენდ ბას“

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

(თანხები მოცემულია ათას ლარში)

21. პირობითი ვალდებულებები (გაგრძელება)

სხვა ფინანსური ვალდებულებები (გაგრძელება)

2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით იყო შემდეგი თავდებობები:

	მაქსიმალური რისკი	ფინანსური თავდებობის ხელშეკრულებების წმინდა საბალანსო ღირებულება
შპს-ები კომპანია	163,830	1,541
შპს „თეგეტა პრემიუმ ვიქსელს“	32,766	29
შპს „ტოიოტა ცენტრი თეგეტა“	163,830	311
სულ	360,426	1,881

სხვა ფინანსური ვალდებულებები

2021 და 2020 წლებში ჯგუფმა გააფორმა თავდებობის ხელშეკრულება საბოლოო მაკონტროლებელი მხარის ქართული ბანკის წინაშე არსებული ვალდებულების უზრუნველყოფის მიზნით. ჯგუფის ხელმძღვანელობა მოელის, რომ ვალდებულება საბოლოოდ ჯგუფის მიერ დაიფარება საბოლოო მაკონტროლებელ მხარეზე დივიდენდების მომავალი განაწილების ან სხვა გზით. შესაბამისად, ჯგუფმა აღიარა სხვა ფინანსური ვალდებულება 34,512 ლარის ოდენობით 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, რაც გარანტირებული ვალდებულების სრულ ოდენობას წარმოადგენს. ხელმძღვანელობამ დაასკვნა, რომ ამგვარი ოპერაცია აკმაყოფილებს მესაკუთრის ფუნქციის შემსრულებლის სახით მოქმედ მესაკუთრესთან გარიგების განმარტებას და ის აღრიცხა სხვა რეზერვებში, კაპიტალში ცვლილების კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში.

2021 და 2020 წლების დეკემბრის მდგომარეობით, სხვა ფინანსური ვალდებულება იყო შემდეგი:

ემიტენტი	ბენეფიციარი	ვალუტა	2021 წლის 31 დეკემბერი		2020 წლის 31 დეკემბერი	
			მაქსიმალური რისკი	სხვა ფინანსური ვალდებულებების წმინდა საბალანსო ღირებულება	მაქსიმალური რისკი	სხვა ფინანსური ვალდებულებების წმინდა საბალანსო ღირებულება
შპს „თეგეტა თრაქ ენდ ბას“	საბოლოო მაკონტროლებელ მხარე (ფიზიკური პირი)	აშშ დოლარი	35,118	34,512	23,813	24,286

სახელშეკრულებო ვალდებულებების შესრულება

ჯგუფი კონკრეტული გარანტიების საგანს წარმოადგენს, რომლებიც უმეტესად მის საბანკო სესხებს უკავშირდება (იხილეთ მე-12 შენიშვნა). ამ პირობების დაუკმაყოფილებლობას შეიძლება უარყოფითი შედეგები მოჰყვეს ჯგუფისთვის, მათ შორის ნასესხები სახსრების თვითღირებულების ზრდა და დეფოლტის შემთხვევის გამოცხადება. 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფი შეესაბამებოდა ყველა სახელშეკრულებო ვალდებულებას, გარდა ქართული კომერციული ბანკის სასესხო ხელშეკრულებით განსაზღვრული კონკრეტული ფინანსური ვალდებულებებისა, რომლისგანაც ჯგუფს მიღებული აქვს ნებართვის წერილი 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით.

22. ფინანსური რისკის მართვა

ჯგუფის ძირითადი ფინანსური ვალდებულებები შედგება ნასესხები სახსრებისგან, სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანებებისა და ფინანსური გარანტიის ხელშეკრულებისგან. ამ ფინანსური ვალდებულებების ძირითადი მიზანია დაფინანსების მოზიდვა ჯგუფის საოპერაციო და საინვესტიციო საქმიანობისთვის. ჯგუფი თავისი ოპერაციებიდან პირდაპირ იღებს სავაჭრო დებიტორულ დავალიანებებს, ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებს და გაცემულ სესხებს.

ჯგუფი გასწევს საკრედიტო, სავალუტო, ლიკვიდურობისა და საპროცენტო განაკვეთის რისკებს.

საკრედიტო რისკი

საკრედიტო რისკი არის რისკი იმისა, რომ კონტრაგენტი ვერ შეასრულებს ფინანსური ინსტრუმენტით ან კლიენტთან გაფორმებული ხელშეკრულებით გათვალისწინებულ ვალდებულებებს და ამით კომპანიას ფინანსური ზარალი მიაღებდა. ჯგუფი ექვემდებარება საკრედიტო რისკს საოპერაციო საქმიანობისა (ძირითადად სავაჭრო დებიტორული დავალიანებები) და ფინანსური საქმიანობის ნაწილში, ბანკებში განთავსებული ანაზრების ჩათვლით.

ჯგუფის მაქსიმალური დაქვემდებარება საკრედიტო რისკზე აქტივების კლასების მიხედვით აისახება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში წარმოდგენილი ფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულებაში.

	2021 წლის 31 დეკემბერი	2020 წლის 31 დეკემბერი
სავაჭრო დებიტორული დავალიანება (მე-10 შენიშვნა)	10,564	12,316
გაცემული სესხები	1,861	9
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები (მე-11 შენიშვნა)	39,443	26,389
სულ საკრედიტო რისკის მაქსიმალური მოცულობა	51,868	38,714

სავაჭრო დებიტორული დავალიანებები

გაუფასურების ანალიზი ხდება მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შესაფასებელი ანარიცხის მატრიცის გამოყენებით, ანგარიშგების ყოველი თარიღისთვის. დარეზერვების დონე ეფუძნება ვადაგადაცილებული დღეების რაოდენობას ზარალის მსგავსი მახასიათებლების მქონე სხვადასხვა სამომხმარებლო სეგმენტების დაჯგუფების საფუძველზე. დაანგარიშება ასახავს ვარაუდზე დაფუძნებულ შედეგებს, ფულის დროით ღირებულებას და გონივრულ და შესაფერის ინფორმაციას წარსული მოვლენების და არსებული პირობების შესახებ. ზოგადად, სავაჭრო დებიტორული დავალიანება ჩამოიწერება, თუ ის ერთ წელზე მეტი პერიოდით არის ვადაგადაცილებული და არ წარმოადგენს სამართალგამოყენების საგანს. ჯგუფი არ ფლობს უზრუნველყოფის საგნებს ან აკრედიტივებს.

ჯგუფის ხელმძღვანელობა განიხილავს დაუფარავი სავაჭრო დებიტორული დავალიანებების ვადიანობის ანალიზს და ვადაგადაცილებულ ნაშთებს. აქედან გამომდინარე, ხელმძღვანელობა შესაბამისად მიიჩნევს ვადიანობის შესახებ და საკრედიტო რისკთან დაკავშირებული სხვა განმარტებითი ინფორმაციის მე-10 შენიშვნაში წარმოდგენას.

ჯგუფს არ აქვს საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი კონცენტრაცია, რადგან სამომხმარებლო პორტფელი დივერსიფიცირებულია დიდი რაოდენობით კერძო და იურიდიულ მომხმარებლებს შორის. მიუხედავად იმისა, რომ დებიტორული დავალიანების ამოღებაზე მოქმედებს ეკონომიკური ფაქტორები, ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ არ არსებობს ზარალის მნიშვნელოვანი რისკი კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებებში უკვე აღრიცხული ანარიცხების მიღმა.

მიმდინარე ანგარიშზე და მოკლევადიან ანაზრებზე განთავსებული ფულადი სახსრები

ჯგუფი საკრედიტო რისკს მართავს ხელმისაწვდომი ფულადი სახსრების უდიდესი ნაწილის საქართველოს წამყვან ბანკებში განთავსებით. ჯგუფის ხელმძღვანელობა მუდმივად აკონტროლებს იმ ბანკების სტატუსს, სადაც ანაზრები აქვს განთავსებული, ასევე ყოველდღიურად კონტროლდება ძირითადი კლიენტებისა და შესაბამისი დებიტორული დავალიანებების სტატუსიც.

გაცემული სესხები

სესხები გაცემულია საერთო კონტროლს დაქვემდებარებულ პირებზე. გაცემულ სესხებზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასება აღწერილია მე-5 შენიშვნაში. ხელმძღვანელობას სჯერა, რომ დანაკარგის მნიშვნელოვანი რისკი არ არსებობს.

22. ფინანსური რისკის მართვა (გაგრძელება)**საბაზრო რისკი**

საბაზრო რისკები წარმოიშობა (ა) უცხოური ვალუტის და (ბ) პროცენტიანი ვალდებულებების ღია პოზიციებიდან, რომლებიც ბაზარზე ზოგად და სპეციფიურ მოძრაობას ექვემდებარება. ხელმძღვანელობა აწესებს ლიმიტებს რისკის დასაშვებ მოცულობაზე, რისი მონიტორინგიც ხდება ყოველდღიურად. თუმცა, ასეთი მიდგომა ვერ უზრუნველყოფს დანაკარგების აღმოფხვრას დაწესებული ლიმიტის ზევით ბაზარზე მომხდარი მნიშვნელოვანი ცვლილებების შემთხვევაში.

მგრძნობელობა საბაზრო რისკების მიმართ, რომლებიც ქვემოთ არის განსაზღვრული, ეფუძნება კოეფიციენტის ცვლილებას, ყველა სხვა კოეფიციენტის მუდმივ დონეზე შენარჩუნებით. პრაქტიკაში ეს სავარაუდო არ არის და რამდენიმე კოეფიციენტის ცვლილება შესაძლოა უკავშირდებოდეს, მაგალითად, საპროცენტო განაკვეთის ან უცხოური ვალუტის გაცვლითი კურსის ცვლილებებს.

სავალუტო რისკი

ჯგუფი სავალუტო რისკს გასწევს იქიდან გამომდინარე, რომ არსებობს სხვაობა ყიდვა-გაყიდვის და ნასესხები სახსრების ვალუტებს და ჯგუფის კომპანიების სამუშაო ვალუტებს შორის. ჯგუფის კომპანიების სამუშაო ვალუტა არის უპირატესად ქართული ლარი („ლ“). ვალუტა, რომელშიც ეს ოპერაციები უპირატესად არის გამოხატული არის აშშ დოლარი, ევრო და ბრიტანული ფუნტი სტერლინგი. აქედან ყველაზე მეტია გარიგებები აშშ დოლარსა და ევროში.

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში შეჯამებულია ჯგუფის დაქვემდებარება უცხოური ვალუტის გაცვლითი კურსის რისკზე საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს:

	2021 წლის 31 დეკემბერი			2020 წლის 31 დეკემბერი		
	ფულადი ფინანსური აქტივები	ფულადი ფინანსური ვალდებულებები	ნეტო პოზიცია	ფულადი ფინანსური აქტივები	ფულადი ფინანსური ვალდებულებები	ნეტო პოზიცია
აშშ დოლარი	36,723	(67,176)	(30,453)	25,543	(37,774)	(12,231)
ევრო	5,806	(7,602)	(1,796)	4,061	(42,296)	(38,235)

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში წარმოდგენილია მოგება-ზარალის და კაპიტალის მგრძნობელობა საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს სავალუტო კურსის გონივრულ ფარგლებში შესაძლო ცვლილებების მიმართ, ჯგუფის სამუშაო ვალუტასთან მიმართებაში, ყველა სხვა ცვლადის უცვლელად შენარჩუნებით:

	2021	2020
	გავლენა მოგება-ზარალზე	გავლენა მოგება-ზარალზე
აშშ დოლარის 10%-იანი გამყარება	(3,045)	(1,223)
აშშ დოლარის 10%-იანი გაუფასურება	3,045	1,223
ევროს 10%-იანი გამყარება	(180)	(3,824)
ევროს 10%-იანი გაუფასურება	180	3,824

საპროცენტო განაკვეთის რისკი

ჯგუფის ფინანსურ მდგომარეობასა და ფულად ნაკადებზე გავლენას ახდენს ბაზარზე ძირითადი საპროცენტო განაკვეთების დონეების მერყეობა. ქვემოთ მოცემულ ცხრილში შეჯამებულია ჯგუფის დაქვემდებარება საპროცენტო განაკვეთის რისკებზე. ცხრილში წარმოდგენილია ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების აგრეგირებული თანხები საბალანსო ღირებულებით, რომლებიც დაყოფილია კატეგორიებად სახელშეკრულებო საპროცენტო, განმეორებითი და ვადის გასვლის თარიღებიდან უახლესის მიხედვით.

	2021 წლის 31 დეკემბერი	2020 წლის 31 დეკემბერი
ცვლადგანაკვეთიანი ინსტრუმენტები		
ნასესხები სახსრები	6,535	8,081

საანგარიშგებო თარიღისთვის საპროცენტო განაკვეთებში შესაძლო გონივრული 100 საბაზისო პუნქტით ცვლილება გამოიწვევდა 65-ლარიან ცვლილებას (2020 წ.: 81 ლარი) მოგება-ზარალში. ამ ანალიზში გაკეთებულია დაშვება, რომ სხვა ცვლადები, კერძოდ კი უცხოური ვალუტის კურსები, მუდმივ მაჩვენებელზე რჩება.

22. ფინანსური რისკის მართვა (გაგრძელება)**ლიკვიდურობის რისკი**

ლიკვიდურობის რისკი არის რისკი იმისა, რომ კომპანიას გაუჭირდება ფინანსური ვალდებულებების შესრულება, რაც გულისხმობს მათ დაფარვას ფულადი სახსრებით ან სხვა ფინანსური აქტივით. ლიკვიდურობის მართვის მიმართ ჯგუფის მიდგომაა, შეძლებისდაგვარად ხანგრძლივი პერიოდის განმავლობაში იმის უზრუნველყოფა, რომ ყოველთვის ჰქონდეს ვადამოსული ვალდებულებების დაფარვისთვის საკმარისი ლიკვიდურობა როგორც ნორმალურ, ისე სტრესულ პირობებში, დაუშვებელი დანაკარგების განცდისა და ჯგუფის რეპუტაციისთვის საფრთხის შექმნის გარეშე.

ჯგუფი უზრუნველყოფს, რომ მოთხოვნისთანავე მუდმივად იქონიონ საოპერაციო ხარჯებისა და ფინანსური ვალდებულებების მომსახურებისთვის საჭირო ფულადი სახსრები სამი თვის განმავლობაში. ეს გამოიწვევს ექსტრემალური ვითარებების პოტენციურ გავლენას, რომლის წინასწარ განსაზღვრაც შეუძლებელია; ამგვარი ვითარებები მოიცავს ბუნებრივ კატასტროფებს.

ქვემოთ ცხრილში მოყვანილია ვალდებულებები მათი დარჩენილი სახელშეკრულებო ვადების მიხედვით. როდესაც კრედიტორული ვალდებულებების თანხა არ არის ფიქსირებული, ასახული თანხა განისაზღვრება საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს არსებული პირობების გათვალისწინებით. გადახდა უცხოურ ვალუტაში გამოითვლება საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოსათვის არსებული სავალუტო სპოტ-კურსის მიხედვით.

ქვემოთ მოცემულია დაუფარავი ფინანსური ვალდებულებების სახელშეკრულებო ვადები 2021 წლის 31 დეკემბრისთვის. თანხები ბრუტო და არადისკონტირებულ საფუძველზეა წარმოდგენილი, მოიცავს მოსალოდნელ საპროცენტო გადახდებს და გამოიწვევს ხელშეკრულებების ურთიერთჩათვლის გავლენას. სხვა ფინანსური ვალდებულებები წარმოიშობა ჯგუფის მიერ საბოლოო მაკონტროლებელი მხარის ვალდებულების თავდებობიდან (21-ე შენიშვნა) და, როგორც ასეთი, ამ ვალდებულებებთან დაკავშირებული ფაქტიური გადინება ჯგუფიდან, შესაძლოა, ქვემოთ მოცემულ ცხრილში ასახულ თანხებზე ნაკლები იყოს.

	მოთხოვნამდე და 1 თვემდე ვადით	1-დან 3 თვემდე	3-დან 12 თვემდე	1-დან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	სულ
ნასესხები სახსრები	41	155	11,734	–	–	11,930
საიჯარო ვალდებულებები	911	1,821	7,908	12,364	1,184	24,188
ფინანსური თავდებობის ხელშეკრულებები	149	147	196	1,289	–	1,781
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	195	375	35,039	–	–	35,609
სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანებები	25,896	–	–	–	–	25,896
სულ მომავალი გადახდები	27,192	2,498	54,877	13,653	1,184	99,404

ფინანსური ვალდებულებების ვადიანობის ანალიზი 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

	მოთხოვნამდე და 1 თვემდე ვადით	1-დან 3 თვემდე	3-დან 12 თვემდე	1-დან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	სულ
ნასესხები სახსრები	9,205	3,951	14,061	–	–	27,217
საიჯარო ვალდებულებები	964	1,925	8,681	19,292	357	31,219
ფინანსური თავდებობის ხელშეკრულებები	635	240	385	860	–	2,120
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	149	272	24,309	–	–	24,730
სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანებები	35,457	–	–	–	–	35,457
სულ მომავალი გადახდები	46,410	6,388	47,436	20,152	357	120,743

ჯგუფს არ აქვს დასახული ფორმალური მიზანი კაპიტალის მართვასთან დაკავშირებით.

23. ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება

ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულება უახლოვდება მათ საბალანსო ღირებულებას.

მიიჩნევა, რომ იმ ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულება, რომლებიც არის ლიკვიდური ან ხასიათდება მოკლევადიანობით (თორმეტ თვეზე ნაკლები) და ფინანსური ვალდებულებებისთვის ცვალებადი საპროცენტო განაკვეთით, უახლოვდება მათ სამართლიან ღირებულებას. ფიქსირებულგანაკვეთიანი ნასესხები სახსრების სამართლიანი ღირებულება განისაზღვრება მომავალი ფულადი ნაკადების დისკონტირებით ანალოგიური პირობების, საკრედიტო რისკისა და ვადის მქონე სესხის მიმდინარე განაკვეთების გამოყენებით.

ყველა ფინანსური აქტივი და ფინანსური ვალდებულება, რომელთა სამართლიანი ღირებულებებიც ცნობილია, სამართლიანი ღირებულებების იერარქიაში მე-3 დონით ფასდება, გარდა ფულადი სახსრებისა და მათი ეკვივალენტებისა, რომლებიც 1-ლი დონით არის შეფასებული.

24. ნაშთები და გარიგებები დაკავშირებულ მხარეებთან

მხარეები, ზოგადად, ითვლება დაკავშირებულად, თუ მხარეები ექვემდებარებიან საერთო კონტროლს, ან ერთ მხარეს აქვს უნარი, გააკონტროლოს მეორე მხარე ან მნიშვნელოვანი გავლენა ან ერთობლივი კონტროლი მოახდინოს მეორე მხარის ფინანსურ და საოპერაციო გადაწყვეტილებებზე. თითოეული შესაძლო ურთიერთკავშირის განხილვისას, ყურადღება ექცევა ურთიერთობის შინაარსს და არა მხოლოდ სამართლებრივ ფორმას.

2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, დაკავშირებულ მხარეებთან ნაშთები იყო შემდეგი:

	მშობელი	უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობა	სხვა დაკავშირებული მხარეები*
სავაჭრო დებიტორული დავალიანებები	–	–	4,274
გამოკლებული: გაუფასურების ზარალის ანარიცხი	–	–	(1,981)
გაცემული სესხები	–	–	1,853
ნასესხები სახსრები	(3,438)	–	(1,133)
საიჯარო ვალდებულება	(17,291)	–	(1,794)
სხვა ფინანსური ვალდებულება	–	(34,512)	–
სავაჭრო და სხვა კრედიტორული ვალდებულებები	(14,411)	–	(6,991)
მიღებული ავანსები	(1,752)	–	–
გადასახდელი დივიდენდები	–	–	–
მშობელ კომპანიასა და მის შვილობილ კომპანიებზე გაცემული ფინანსური თავდებობები	(821)	–	(523)
გასაცემი ხელფასები	–	(76)	–

2020 წლის 31 დეკემბრის, დაკავშირებულ მხარეებთან ნაშთები იყო შემდეგი:

	მშობელი	უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობა	სხვა დაკავშირებული მხარეები*
სავაჭრო დებიტორული დავალიანებები	2,830	156	4,529
გამოკლებული: გაუფასურების ზარალის ანარიცხი	–	–	(821)
გადახდილი ავანსები	–	–	1
გაცემული სესხები	3	–	–
ნასესხები სახსრები	(16,825)	–	(1,218)
საიჯარო ვალდებულება	(25,692)	–	(1,535)
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	–	(24,286)	–
სავაჭრო და სხვა კრედიტორული ვალდებულებები	(22,351)	–	(6,993)
მიღებული ავანსები	(7,696)	–	–
გადასახდელი დივიდენდები	(1,296)	–	–
მშობელ კომპანიასა და მის შვილობილ კომპანიებზე გაცემული ფინანსური თავდებობა	(1,541)	–	(340)
გასაცემი ხელფასები	–	(6)	–

* სხვა დაკავშირებული მხარეები ძირითადად მოიცავს კომპანიის მესაკუთრესთან დაკავშირებულ იურიდიულ და/ან ფიზიკურ პირებს.

24. ნაშთები და გარიგებები დაკავშირებულ მხარეებთან (გაგრძელება)

2021 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის დაკავშირებულ მხარეებთან შემდეგი გარიგებები დაფიქსირდა:

	მშობელი კომპანია	უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობა	სხვა დაკავშირებული მხარეები
საქონლის რეალიზაცია	68,028	–	10,522
შემოსავალი გაწეული მომსახურებიდან	1,219	–	296
საიჯარო შემოსავალი	–	–	–
საქონლის გადასაყიდად შეძენა	(2,346)	–	(57,860)
ძირითადი საშუალებების და მომსახურებების შეძენა	(2,018)	–	(395)
საიჯარო გადასახდელები	(9,203)	–	(679)
ხელფასები და პრემიები	(53)	(235)	(189)
საპროცენტო შემოსავალი	–	642	131
საპროცენტო ხარჯი	(722)	–	(79)
შემოსავალი დივიდენდებიდან	–	–	–
გადახდილი დივიდენდები	(1,296)	–	–
ფინანსური გარანტიის ხელახალი შეფასებით მიღებული შემოსულობა	1,386	–	136

2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის დაკავშირებულ მხარეებთან შემდეგი გარიგებები დაფიქსირდა:

	მშობელი კომპანია	უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობა	სხვა დაკავშირებული მხარეები
საქონლის რეალიზაცია	20,849	–	4,904
შემოსავალი გაწეული მომსახურებიდან	700	–	18
საიჯარო შემოსავალი	–	–	59
საქონლის გადასაყიდად შეძენა	(19,785)	–	(12,319)
ძირითადი საშუალებების და მომსახურებების შეძენა	(345)	–	(2)
საიჯარო გადასახდელები	(3,034)	–	(139)
ხელფასები და პრემიები	–	(210)	–
საპროცენტო შემოსავალი	8	16	46
საპროცენტო ხარჯი	(102)	–	(76)
ფინანსურ თავდებობებთან დაკავშირებული საპროცენტო ხარჯი	–	–	–
ფინანსური თავდებობის ხელახალი შეფასებით მიღებული ზარალი	(7)	–	(2)

25. ანგარიშგების წარდგენის თარიღის შემდგომი მოვლენები

2022 წლის ივლისში საბოლოო მკონტროლებელმა მხარემ სრულად დაფარა ქართული კომერციული ბანკის მიმართ არსებული მისი სესხები, რომლებთან დაკავშირებითაც ჯგუფს თავდებობის ვალდებულება ჰქონდა ნაკისრი.

შედეგად, ჯგუფის ფულადი სახსრების ანგარიშებზე შეზღუდვა მოიხსნა.

ომი უკრაინაში

უკრაინაში ომის შედეგად ბევრმა წამყვანმა ქვეყანამ და ეკონომიკურმა კავშირმა უმკაცრესი ეკონომიკური სანქციები დაუწესა რუსეთს, მათ შორის რუსულ ბანკებს, სხვა საწარმოებსა და ფიზიკურ პირებს. ომის დაწყების შემდეგ რუსული რუბლი უცხოურ ვალუტებთან მიმართებით მნიშვნელოვნად გაუფასურდა, ასევე გაუფასურდა რუსული ფასიანი ქაღალდების ბაზრების და სხვა ბაზრებზე რეგისტრირებული რუსული კომპანიების ღირებულება. სიტუაცია ჯერ კიდევ ვითარდება, თუმცა უკვე გამოიწვია ჰუმანიტარული კრიზისი და უზარმაზარი ეკონომიკური ზარალი უკრაინაში, რუსეთსა და დანარჩენ მსოფლიოში. უკრაინა და რუსეთი კომპანიის მნიშვნელოვანი სავაჭრო პარტნიორები არიან. მოსალოდნელია, რომ ომს უარყოფითი გავლენა ექნება საქართველოს ეკონომიკაზე. რადგან ომი კვლავ მიმდინარეობს, შეუძლებელია კომპანიის საქმიანობაზე გავლენის საიმედოდ შეფასება, რადგან არსებობს განუსაზღვრელობა ზოგადად გავლენის სიმძლავრესთან დაკავშირებით. კომპანიის ხელმძღვანელობა ადევნებს თვალს ეკონომიკურ ვითარებას შექმნილ გარემოში. კომპანია უკრაინის ომს მიიჩნევს ანგარიშგების პერიოდის შემდგომ არამაკორექტირებელ მოვლენად.

შპს „თეგეტა თრაქ ენდ ბას“

2021 წლის
მმართველობითი ანგარიშგება

2022 წლის 30 სექტემბერი

ბეკა ბერიძე
დირექტორი

ავთანდილ ლაბაძე
ფინანსური ხელმძღვანელი

შპს „თეგეტა თრაქ ენდ ბას“

2021 წლის
მმართველობითი ანგარიშგება

2022 წლის 30 სექტემბერი

ბექა ბერიძე
დირექტორი

ავთანდილ ლაბაძე
ფინანსური ხელმძღვანელი

სარჩევი

„ჯგუფის“ მიმოხილვა და ისტორია.....	3
გარემოს დაცვის მენეჯმენტი.....	4
„ჯგუფის“ წინაშე არსებული ძირითადი რისკები და გაურკვევლობები.....	5
ბიზნესი და ოპერაციები.....	6
ჯგუფის სამომავლო გეგმები და 2021 წლის მნიშვნელოვანი მოვლენები.....	7
ჯგუფის ფინანსური შედეგების მიმოხილვა.....	8
ჯგუფის პასუხისმგებელი პირების განცხადება.....	10

ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის მე-7 მუხლის მე-10 პუნქტის მოთხოვნების შესაბამისად მომზადებული ანგარიში

შპს „თეგეტა თრაქ ენდ ბასის“ აქციონერს და სამეთვალყურეო საბჭოს

ჩვენ აუდიტირებულ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე 2022 წლის 8 სექტემბერს გაცემულ დასკვნაში გამოვთქვით არამოდიფიცირებული აუდიტორული მოსაზრება. აუდიტირებული კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება არ ასახავს აუდიტირებულ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე ჩვენ მიერ გაცემული დასკვნის თარიღის შემდეგ მომხდარი მოვლენების შედეგებს. ჩვენ არ ჩავვითარებთ წლიურ ანგარიშში ასახული იმ მოვლენების შედეგების აუდიტი, რომლებიც დადგა ჩვენ მიერ აუდიტირებულ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე გაცემული აუდიტორის დასკვნის თარიღის შემდეგ.

ჩვენი აზრით, რომელიც ეყრდნობა აუდიტის ფარგლებში ჩატარებულ სამუშაოებს:

- მმართველობით ანგარიშგებაში ასახული იმავე ფინანსური წლის ინფორმაცია, რომლისთვისაც მომზადდა ფინანსური ანგარიშგება, შესაბამისობაშია კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებასთან; და
- მმართველობით ანგარიშგებაში წარმოდგენილი ინფორმაცია აკმაყოფილებს ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის მე-7 მუხლისა და შესაბამისი ნორმატიული აქტების მოთხოვნებს.

რუსლან ხოროშვილი

შპს „იუაის“ სახელით

თბილისი, საქართველო

2022 წლის 30 სექტემბერი

„ჯგუფის“ მიმოხილვა და ისტორია

შპს თეგეტა თრაქ & ბას (შემდგომში „კომპანია“) 2006 წელს დაარსდა და ერთ-ერთი უმსხვილესი გერმანული საავტომობილო კონცერნის, MAN TRUCK & BUS SE-ს ოფიციალური წარმომადგენელია საქართველოში, რომელიც სპეციალიზირდება სატვირთო ავტომობილების, ავტობუსების, მუნიციპალური და სხვა სახის სპეც-ტექნიკის იმპორტით, რეალიზაციით და რეალიზაციის შემდგომი საგარანტიო მომსახურების სფეროში.

2020 წლის მეორე ნახევარში „თეგეტა მოტორს ჯგუფი“ გადაეწყო ექაილ საოპერაციო მოდელზე, რომელმაც განაპირობა „თეგეტა მოტორს ჯგუფის“ სტრუქტურის მთლიანი ცვლილება, მათ შორის თეგეტა თრაქ & ბასის საქმიანობის გაფართოება - კერძოდ, სატვირთო მანქანების, სპეციალური ტექნიკებისა და ავტობუსების გაყიდვის შემდგომი პროდუქციის იმპორტი, გაყიდვა და გაყიდვის შემდგომი მომსახურება სრულად გადაეცა თეგეტა თრაქ & ბასის ჯგუფს.

დღეისთვის „თეგეტა თრაქ & ბასი“ ისეთი კომპანიების ოფიციალური წარმომადგენელი და პარტნიორია საქართველოში, როგორებიცაა: MAN, Meiller, KARBA და სხვა.

კომპანია შპს „აგროსერვისი“ მშობელი კომპანიაა (ერთად „ჯგუფი“), რომელიც 2014 წლის 14 მარტს დაფუძნდა საქართველოში. შპს „აგროსერვისი“ უფუნქციო კომპანიაა და მას 2016 წლის შემდეგ ოპერაციები არ განუხორციელებია.

შპს თეგეტა თრაქ & ბასს 2021 წლის დეკემბრის მდგომარეობით დასაქმებული ჰყავდა 500 -ზე მეტი ადამიანი.

გარემოს დაცვის მენეჯმენტი

ჯგუფის მისიაა საქმიანობა წარმართოს ისე, რომ გაუფრთხილდეს და ზიანი არ მიაყენოს გარემოს, რისთვისაც უზრუნველყოფს ეკოლოგიური მიმართულებით წარმოქმნილი უარყოფითი ზეგავლენის პრევენციას.

გარემოს დაცვის მიმართულებით ჯგუფის მიზანია:

- ტექნიკური ინფრასტრუქტურისა და შიდა პროცესების გაუმჯობესებაზე მუდმივად ზრუნვა;
- პერსონალის კვალიფიკაციის, მოტივაციისა და გაცნობიერების/ჩართულობის ამაღლება;
- ქვეყანაში მოქმედი ნორმატიული და საკანონმდებლო აქტების დაცვა;
- მენეჯმენტის სისტემის ფუნქციონირების მუდმივი გაუმჯობესება და აღნიშნული მიმართულებით რისკების შემცირება.

ჯგუფი ზრუნავს საკუთარ იმიჯზე, ადგილობრივ და საერთაშორისო პარტნიორთა და სხვა დაინტერესებულ მხარეთა ნდობის მოპოვებაზე. აღნიშნულის გათვალისწინებით, მისი საქმიანობიდან და სოციალური პასუხისმგებლობიდან გამომდინარე, ჯგუფი ვალდებულებას იღებს, ადგილობრივი საკანონმდებლო მოთხოვნების დაცვით, მუდმივად გააუმჯობესოს გარემოს დაცვის მენეჯმენტის სისტემა და მისი ფუნქციონირების ეფექტურობა, რაც ძირითად საფუძველს წარმოადგენს შიდა მოხმარების ბუნებრივი რესურსების გაფრთხილებისა და მაქსიმალურად დაზოგვისათვის.

2018 წელს შპს „თეგეტა თრაქ & ბასმა“ დანერგა გარემოს დაცვის მენეჯმენტის სისტემები (ISO 14001:2015).

ISO 14001 არის საერთაშორისო სტანდარტი, რომელიც განსაზღვრავს მოთხოვნებს გარემოსდაცვითი მართვის სისტემისთვის. ის ეხმარება ორგანიზაციებს გააუმჯობესონ თავიანთი გარემოსდაცვითი საქმიანობა რესურსების უფრო ეფექტურად გამოყენების გზით და ნარჩენების შემცირებით, კონკურენტუნარიანი უპირატესობითა და დაინტერესებული მხარეთა ნდობით.

2021 წელს შპს „თეგეტა თრაქ & ბასმა“ დანერგა ხარისხის მენეჯმენტის სისტემები (ISO 9001:2015).

„ჯგუფის“ წინაშე არსებული ძირითადი რისკები და გაურკვევლობები¹

შპს თეგეტა მოტორსისა და მისი შვილობილი კომპანიების საქმიანობა ძირითადად კონცენტრირებულია საქართველოში. ვინაიდან ქვეყანა ჯერ კიდევ ფორმირების პროცესში მყოფი ბაზარია, მას არ აქვს კარგად განვითარებული ბიზნესის ინფრასტრუქტურა და ნორმატიული ბაზა, რაც უფრო განვითარებულ საბაზრო ეკონომიკებს ახასიათებთ. საქართველოში საქმიანობა შესაძლოა მოიცავდეს რისკებს, რომლებიც, ჩვეულებრივ, არ არსებობს განვითარებულ ბაზრებზე, მათ შორის რისკს, რომ ქართული ლარი არ არის თავისუფლად კონვერტირებადი ვალუტა ქვეყნის ფარგლებს გარეთ, არსებობს ვალუტის გაცვლითი კურსის მერყეობის რისკები - სავალუტო რისკები.

ჯგუფი სავალუტო რისკს გასწევს იქიდან გამომდინარე, რომ არსებობს სხვაობა ყიდვა-გაყიდვისა და სესხების ვალუტებსა და ჯგუფის საწარმოების სამუშაო ვალუტებს შორის. ჯგუფის სამუშაო ვალუტა უპირატესად ქართული ლარია („ლარი“). ვალუტა, რომელშიც ეს ოპერაციები უმეტესწილად არის გამოხატული არის აშშ დოლარი, ევრო და რუსული რუბლი. აქედან, ყველაზე მნიშვნელოვანია გარიგებები აშშ დოლარსა და ევროში.

¹ დეტალური ინფორმაცია ჯგუფის მიერ ფინანსური რისკების მართვის შესახებ მოცემულია 2021 წლის აუდიტირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში.

ბიზნესი და ოპერაციები

თეგეტა თრაქ & ბასის მიმოხილვა

2006 წელს კომპანია გახდა გერმანიის კომპანია "MAN Truck and Bus SE" - ის ოფიციალური წარმომადგენელი საქართველოში. კომპანიის პროდუქტების კატალოგი მოიცავს: ავტობუსებს, სატვირთო ავტომობილებს, სამშენებლო ტექნიკას, სპეციალურ მოწყობილობებს, სათადარიგო ნაწილებს, საცხებ-საპოხ მასალებს და ა.შ. კომპანია ასევე სთავაზობს პროდუქტებს და მომსახურებებს კორპორატიული, სახელმწიფო და საცალო მომხმარებლებისთვის. კომპანია უზრუნველყოფს კომერციული ტექნიკის, ავტობუსების, სამშენებლო და სპეციალიზირებული აღჭურვილობის დიაგნოსტიკისა და რემონტის მომსახურებას.

ჯგუფის პროდუქტების ასორტიმენტი მოიცავს შემდეგ პროდუქციას: საბურავები, ზეთები, აკუმულატორები და სატვირთო ავტომობილების ნაწილები, ფილტრები, აქსესუარები და მოვლის საშუალებები, ინდუსტრიული დანადგარები და დიზელის აგრეგატების ნაწილები.

ჯგუფის სერვისის თანამშრომლები ყოველწლიურად გადიან კვალიფიკაციის ასამაღლებელ კურსებს უცხოელ პარტნიორებთან, როგორებიცაა: ZF, BOSCH, SHELL, DENSO, FEBI, MOTUL, VARTA და სხვა. აღნიშნული სერვისცენტრები დაკომპლექტებულია თანამედროვე მანქანა-დანადგარებით. თეგეტა თრაქ ენდ ბასი კორპორატიულ და საცალო მომხმარებელს ავტოტექნომსახურების სრულ ასორტიმენტს სთავაზობს, რაც მოიცავს თითქმის ყველა სატვირთო სატრანსპორტო საშუალებების, მათ შორის: ავტობუსების, სამშენებლო და სპეცტექნიკის, სასოფლო-სამეურნეო და მიწისმთხრელი ტექნიკის დიაგნოსტიკას და შეკეთებას სპეციალური, ავტორიზებული პროგრამების მეშვეობით. მომსახურება მოიცავს:

- ვულკანიზაცია;
- სავალი ნაწილის შეკეთება;
- ელ. სისტემის დიაგნოსტიკა და შეკეთება;
- ძრავის დიაგნოსტიკა და შეკეთება;
- თვლების შეყრის გასწორება;
- დისკების გასწორება;
- ძრავში ზეთის შეცვლა;
- ავტომატურ კოლოფში ზეთის შეცვლა;
- წინა მაშუქების გასწორება სტენდზე;
- გადაცემათა კოლოფის შეკეთება;
- საწვავი სისტემის დიაგნოსტიკა და შეკეთება;
- სამღებრო და სათუნუქე სამუშაოები;
- რეცხვა.

ჯგუფის სამომავლო გეგმები და 2021 წლის მნიშვნელოვანი მოვლენები

სამომავლო გეგმები

„ჯგუფი“ მიზნად ისახავს გააგრძელოს ბოლო წლების წარმატებული საქმიანობა და შესაბამისად შეიმუშავა გარკვეული სტრატეგიული პრიორიტეტები, რომლებიც უზრუნველყოფენ მის შემდგომ ზრდას. ჯგუფის ძირითადი სტრატეგიული მიზნები მომავალი წლებისთვის მოიცავს:

- ახალი ბრენდების დამატებით ჯგუფის პოზიციის გამყარება ბაზარზე და ბაზრის წილის ზრდა ყველა მიმართულებით;
- პროდუქციის დივერსიფიკაცია მოსალოდნელი რყევების თავიდან ასაცილებლად;
- ფილიალების ქსელის გაფართოება საქართველოს მასშტაბით, რაც ასევე ხელს შეუწყობს მეტი თანამშრომლის დასაქმებას;
- ახალი ბაზრების ათვისება საქართველოს ფარგლებს გარეთ პარტნიორებთან ერთად.

თეგეტა თრაქ ენდ ბასის გრძელვადიანი სტრატეგიის ყველაზე მნიშვნელოვან ნაწილს წარმოადგენს საფონდო ბირჟაზე გასვლა და აქციების გამოშვება, ეს იქნება როგორც კომპანიისთვის ისე ქვეყნისთვის ძალიან მნიშვნელოვანი ნაბიჯი.

მნიშვნელოვანი მოვლენები

- 2021 წელს გაიხსნა და კომპანიის ქსელს დაემატა შემდეგი ფილიალები:
 - გეზის ფილიალი;
 - ყაზბეგის ფილიალი;
 - თერჯოლის ფილიალი;
 - ხელვაჩაურის ფილიალი;
 - მარნეულის ფილიალი;
 - გორის ფილიალი.
- თეგეტა თრაქ ენდ ბასი საქართველოს მასშტაბით მოიცავს 26 გაყიდვის წერტილსა და სერვის ცენტრს.

ჯგუფის ფინანსური შედეგების მიმოხილვა

შემოსავლები, რეალიზებული საქონლის თვითღირებულება და საერთო მოგება

2021 წელს ჯგუფის გაყიდვებმა 207.32 მილიონი ლარი შეადგინა, რაც 196,96%-ით აღემატება წინა წლის შედეგს, როდესაც გაყიდვებმა 69.82 მილიონი ლარი შეადგინა. რეალიზებული საქონლისა და მომსახურებების თვითღირებულება წინა წელთან შედარებით გაიზარდა 185%-ით.

(ათას ლარში)	2021	2020
შემოსავლები	207,323	69,816
რეალიზებული საქონლის თვითღირებულება	(158,093)	(55,465)
საერთო მოგება	49,230	14,351
საერთო მოგების მარჟა	23.75%	20.56%

საოპერაციო ხარჯები და მოგება საოპერაციო საქმიანობიდან

2021 წელს საოპერაციო მოგებამ 26.82 მილიონი ლარი შეადგინა. 2021 წლის მონაცემი 216,33%-ით მეტია წინა წელთან შედარებით, როდესაც საოპერაციო მოგებამ 8.48 მილიონი ლარი შეადგინა, რაც ძირითადად გამოწვეული იყო საერთო მოგების ზრდით.

(ათას ლარში)	2021	2020
შემოსავლები	207,323	69,816
რეალიზებული საქონლის თვითღირებულება	(158,093)	(55,465)
საერთო მოგება	49,230	14,351
საერთო და ადმინისტრაციული ხარჯები	(13,487)	(4,935)
კომერციული ხარჯები	(7,783)	(1,433)
სხვა საოპერაციო შემოსავლები	1,675	1,776
სხვა საოპერაციო ხარჯები	(2,816)	(1,281)
საოპერაციო მოგება	26,819	8,478
საოპერაციო მოგების მარჟა	12.94%	12.14%

საერთო და ადმინისტრაციული ხარჯები 2021 წელს 173.3%-ით გაიზარდა და 13.49 მილიონი ლარი შეადგინა. 2020 წელს საერთო და ადმინისტრაციული ხარჯები 4.94 მილიონ ლარს შეადგენდა. ხარჯების ზრდის მთავარი გამომწვევი ფაქტორი იყო 2020 წლის მეორე ნახევარში „თეგეტა მოტორს ჯგუფის“ გადაწყობა ექაილ საოპერაციო მოდელზე, რომელმაც განაპირობა „თეგეტა მოტორს ჯგუფის“ სტრუქტურის მთლიანი ცვლილება, მათ შორის თეგეტა თრაქ & ბასის საქმიანობის გაფართოება - კერძოდ, სატვირთო მანქანების, სპეციალური ტექნიკებისა და ავტობუსების გაყიდვის შემდგომი პროდუქციის იმპორტი, გაყიდვა და გაყიდვის შემდგომი მომსახურება სრულად გადაეცა თეგეტა თრაქ & ბასის ჯგუფს. შედეგად, გაიზარდა ჯგუფის ხარჯები, მათ შორის, ყველაზე მნიშვნელოვნად პერსონალთან დაკავშირებული ხარჯები და იჯარით აღებული დამატებითი ფართების ფასს 16-ის ეფექტი.

საერთო და ადმინისტრაციული ხარჯები (ათას ლარში)	2021	2020
ცვეთა გამოყენების უფლებით გადმოცემულ აქტივებზე	(5,990)	(1,925)
პერსონალის ხარჯი	(4,436)	(1,596)
საიჯარო ხარჯი	(468)	(894)
საოფისე ხარჯი	(808)	(175)
პროფესიონალური მომსახურებები	(1,037)	(164)
ცვეთა და ამორტიზაცია	(79)	(74)
მივლინების ხარჯები	(69)	(24)
გადასახადები, მოგების გადასახადის გარდა	(188)	(15)
სხვა ხარჯები	(412)	(68)
სულ	(13,487)	(4,935)

EBITDA

2021 წელს EBITDA 37.5 მილიონი ლარი იყო, რაც 250,3%-ით მეტია წინა წელთან შედარებით, როდესაც EBITDA 10.71 მილიონი ლარი იყო. EBITDA-ს ზრდა ძირითადად გამოიწვია საერთო მოგების მარჟის ზრდამ.

(ათას ლარში)	2021	2020
შემოსავლები	207,323	69,816
საოპერაციო მოგება	26,819	8,478
ცვეთისა და ამორტიზაციის ხარჯი	(10,577)	(2,227)
EBITDA	37,396	10,705

ფინანსური შემოსავალი / (ხარჯი) და წმინდა მოგება

„თეგეტა თრაქ & ბასის“ ფინანსური ხარჯი უმეტესწილად წარმოადგენს საპროცენტო ხარჯს და გადაფასებიდან მიღებულ მოგებას „ჯგუფის“ საბანკო ვალებსა და სხვა ინსტრუმენტებზე. 2021 წელს საპროცენტო ხარჯმა 6.33 მილიონი ლარი შეადგინა, რაც 279,38%-ით მეტია წინა წელთან შედარებით, როდესაც საპროცენტო ხარჯი 1.67 მილიონი იყო. საპროცენტო ხარჯის ზრდა გამოწვეული იყო 2020 წლის განმავლობაში სასესხო ვალდებულებების მოცულობის ზრდით.

(ათას ლარში)	2021	2020
შემოსავლები	207,323	69,816
საოპერაციო მოგება	26,819	8,478
საპროცენტო შემოსავალი	835	123
საპროცენტო ხარჯი	(6,328)	(1,668)
უცხოური ვალუტის კურსის ცვლილებით მიღებული მოგება/(ზარალი)	2,653	(146)
საკომისიო ხარჯები	(24)	(28)
სხვა ფინანსური შემოსავალი	-	-
მოგება დაბეგვრამდე	25,477	6,759
მოგების გადასახადის შეღავათი / (ხარჯი)	-	-
წმინდა მოგება	25,477	6,759
წმინდა მოგების მარჟა	12.29%	9.68%

ჯგუფის პასუხისმგებელი პირების განცხადება

ჯგუფის წარმოდგენილი ფინანსური ანგარიშგება, რომელიც მომზადებულია ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების (IFRS) მიხედვით სრულად, სწორად და სამართლიანად ასახავს ჯგუფის აქტივებს, ვალდებულებებს, ფინანსურ მდგომარეობასა და მოგება-ზარალს.

ასევე, წარმოდგენილი მმართველობის ანგარიშგება სამართლიანად და ამომწურავად მიმოიხილავს ჯგუფის საქმიანობის განვითარებას, შედეგებსა და მდგომარეობას, ასევე არსებული ძირითადი რისკების აღწერას.